

മഹാഭാരതം - 32

മഹാഭാരതം 32

വ്യാസമഹർഷി

അധ്യായം 101 - 125

താലിലക്കം

2020

പേര്: മഹാഭാരതം 32

ഭാഷ: Malayalam

വിഭാഗം: മഹാകാവ്യം

രചന: വ്യാസമഹർഷി

പ്രസാധകർ: താളിളക്കം

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: പ്രവീൺ വർമ്മ

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കടപ്പാട്: വിക്സിപ്പീഡിയ.

1 [ൻ]

ഇയം ഭോഗവതി നാമ പുരീ വാസുകിപാലിതാ

യാദൃശീ ദേവരാജസ്യ പുരീ വര്യാമരാവതി

2 ഏഷ ശേഷഃ സ്ഥിതോ നാഗോ യേനേയം ധാര്യതേ സദാ

തപസാ ലോകമുഖ്യേന പ്രഭാവമഹതാ മഹീ

3 ശ്ലേതോച്ചയ നിഭാകാരോ നാനാവിധ വിഭ്രഷണഃ

സഹസ്രം ധാരയൻ മൂർധ്നാ ജ്യാലാ ജിഹ്വാ മഹാബലഃ

4 ഇഹ നാനാവിധാകാരാ നാനാവിധ വിഭ്രഷണാഃ

സുരസായാഃ സുതാ നാഗാ നിവസന്തി ഗതവ്യഥാഃ

5 മണിസ്വസ്തിക ചക്രാങ്കാഃ കമണ്ഡലുക ലക്ഷണാഃ

സഹസ്രസംഖ്യാ ബലിനഃ സർവേ രൗദ്രാഃ സ്വഭാവതഃ

6 സഹസ്രശിരസഃ കേ ചിത് കേ ചിത് പഞ്ചശതാനനാഃ

ശതശീർഷാസ് തഥാ കേ ചിത് കേ ചിത് ത്രിശിരസോ fപി ച

7 ദ്വിപഞ്ച ശിരസഃ കേ ചിത് കേ ചിത് സപ്ത മുഖാസ് തഥാ

മഹാഭോഗാ മഹാകായാഃ പർവതാഭോഗഭോഗിനഃ

8 ബഹുനീഹ സഹസ്രാണി പ്രയുതാന്യ് അർബുദാനി ച

നാഗാനാം ഏകവംശാനാം യഥാ ശ്രേഷ്ഠാം ഇ മേ ശൃണു

9 വാസുകിസ് തക്ഷകശ് ചൈവ കർകോടക ധനഞ്ജയൗ

കാലീയോ നഹുഷശ് ചൈവ കംബലാശ്വതരാവ് ഉഭൗ

10 ബാഹ്യകണ്ഠോ മണിർ നാഗസ് തമൈവാപുരണഃ ഖഗഃ

വാമനശ് ചൈല പത്രശ് ച കകരഃ കകണസ് തഥാ

11 ആര്യകോ നന്ദകശ് ചൈവ തഥാ കലശപോതകൗ

കൈലാസകഃ പിഞ്ജരകോ നാഗശ് ചൈരാവതസ് തഥാ

12 സുമനോമുഖോ ദധിമുഖഃ ശംഖോ നന്ദോപനന്ദകൗ

ആപ്തഃ കോടനകശ് ചൈവ ശിഖി നിഷ്കൃതികസ് തഥാ

13 തിത്തിരിർ ഹസ്തിഭദ്രശ് ച കമുദോ മാല്യപിണ്ഡകഃ

ദ്വാ പദ്മൗ പുണ്ഡരീകശ് ച പുഷ്പോ മുദ്ഗരപർണകഃ

14 കരവീരഃ പീഠരകഃ സംവൃത്തോ വൃത്ത ഏവ ച

പിണ്ഡാരോ ബിലപത്രശ് ച മൂഷികാദഃ ശിരീഷകഃ

15 ദിലീപഃ ശംഖശീർഷശ് ച ജ്യോതിഷ്ണോ fഥാപരാജിതഃ

കൗരവ്യോ ധൃതരാഷ്ട്രശ് ച കമാരഃ കശകസ് തഥാ

16 വിരജാ ധാരണശ് ചൈവ സുബാഹുർ മുഖരോ ജയഃ

ബധിരാന്ധൗ വികണ്ഠശ് ച വിരസഃ സുരസസ് തഥാ
 17 ഏതേ ചാന്യേ ച ബഹവഃ കശ്യപസ്യാത്മജാഃ സ്തതാഃ
 മാതലേ പശ്യ യദ്യ് അത്ര കശ് ചിത് തേ രോചതേ വരഃ
 18 [കണ്ഠ]

മാതലിസ് ത് ഏകം അവ്യഗ്രഃ സതതം സംനിരീക്ഷ്യ വൈ
 പപ്രച്ഛ നാരദം തത്ര പ്രീതിമാൻ ഇവ ചാവേത്

19 സ്ഥിതോ യ ഏഷ പുരതഃ കൗരവ്യസ്യാര്യകന്ധ്യ ച
 ദ്യുതിമാൻ ദർശനീയശ് ച കന്ധ്യേഷ കലനന്ദനഃ

20 കഃ പിതാ ജനനീ ചാസ്യ കതമന്ധ്യേഷ ഭോഗിനഃ
 വംശസ്യ കന്ധ്യേഷ മഹാൻ കേതുഭൂത ഇവ സ്ഥിതഃ

21 പ്രണിധാനേന ധൈര്യേണ രൂപേണ വയസാ ച മേ
 മനഃ പ്രവിഷ്ടോ ദേവർഷേ ഗുണകേശ്യാഃ പതിർ വരഃ

22 മാതലിം പ്രീതിമനസം ദൃഷ്ട്വാ സുമുഖ ദർശനാത്
 നിവേദയാം ആസ തദാ മാഹാത്മ്യം ജന്മ കർമ്മ ച

23 ഐരാവത കുലേ ജാതഃ സുമുഖോ നാമ നാഗരാട്
 ആര്യകന്ധ്യ മതഃ പൗത്രോ ദൗഹിത്രോ വാമനസ്യ ച

24 ഏതസ്യ ഹി പിതാ നാഗശ് ചികരോ നാമ മാതലേ
 നചിരാദ് വൈനതേയേന പഞ്ചത്വം ഉപപാദിതഃ

25 തതോ fബ്രവീത് പ്രീതമനാ മാതലിർ നാരദം വചഃ
 ഏഷ മേ രചിതസ് താത ജാമാതാ ഭജഗോത്തമഃ

26 ക്രിയതാം അത്ര യതോ ഹി പ്രീതിമാൻ അസ്ത് അനേന വൈ
 അസ്യ നാഗപതേർ ദാതും പ്രിയാം ദുഹിതരം മൂനേ

അധ്യായം 102

1 [നാരദ]

സൂതോ ഽയം മാതലിർ നാമ ശക്രസ്യ ദധിതഃ സുഹൃതഃ
ശുചിഃ ശീലഗുണോപേതസ് തേജസീ വീര്യവാൻ ബലി
2 ശക്രസ്യായം സഖാ ചൈവ മന്ത്രീ സാരഥിർ ഏവ ച
അൽപാന്തരപ്രഭാവശ് ച വാസവേന രണേ രണേ
3 അയം ഹരിസഹസ്രേണ യുക്തം ജൈത്രം രഥോത്തമം
ദേവാസുരേഷു യുദ്ധേഷു മനസൈവ നിയച്ഛതി
4 അനേന വിജിതാൻ അശ്വൈർ ദോർദ്ഭയാം ജയതി വാസവഃ
അനേന പ്രഹൃതേ പൂർവം ബലദിത് പ്രഹരത്യ് ഉത
5 അസ്യ കന്യാ വരാഭോഹാ രൂപേണാസദൃശീ ഭൂവി
സത്യാശീലഗുണോപേതാ ഗുണകേശീതി വിശ്രൂതാ
6 തസ്യാസ്യ യതാച് ചരതസ് ത്രൈലോക്യം അമര ദ്യുതേ
സുമുഖോ ഭവതഃ പൗത്രോ രോചതേ ദുഹിതഃ പതിഃ
7 യദി തേ രോചതേ സൗമ്യ ഭജഗോത്തമ മാചിരം
ക്രിയതാം ആര്യക ക്ഷിപ്രം ബുദ്ധിഃ കന്യാ പ്രതിഗ്രഹേ
8 യഥാ വിഷ്ണുകലേ ലക്ഷ്മീർ യഥാ സ്വാഹാ വിഭാവസോഃ
കലേ തവ തമൈവാസു ഗുണകേശീ പ്രതീച്ഛതു
9 പൗത്രസ്യാർഥേ ഭവാംസ് തസ്മാദ് ഗുണകേശീ പ്രതീച്ഛതു
സദൃശീം പ്രതിരൂപസ്യ വാസവസ്യ ശചീം ഇവ
10 പിതൃഹീനം അപി ഹ്യ് ഏനം ഗുണതോ വരയാമഹേ
ബഹുമാനാച് ച ഭവതസ് തമൈവൈരാവതസ്യ ച
സുമുഖസ്യ ഗുണൈശ് ചൈവ ശീലശൗചദമാദിഭിഃ
11 അഭിഗമ്യ സ്വയം കന്യാം അയം ദാതും സമുദ്യതഃ
മാലതേസ് തസ്യ സംമാനം കർതും അർഹോ ഭവാൻ അപി
12 സ തു ദീനഃ പ്രഹൃഷ്ടശ് ച പ്രാഹ നാരദഃ ആര്യകഃ
വ്രിയമാണേ തഥാ പൗത്രേ പുത്രേ ച നീധനം ഗതേ
13 ന മേ നൈതദ് ബഹുമതം ദേവർഷേ വചനം തവ
സഖാ ശക്രസ്യ സംയുക്തഃ കസ്യായം നേഷ്ഠിതോ ഭവേത്
14 കാരണസ്യ തു ദൗർബല്യാച് ചിന്തയാമി മഹാമുനേ
ഭക്ഷിതോ വൈനതേയേന ദുഃഖാർതാസ് തേന വൈ വയം
15 പുനർ ഏവ ച തേനോക്തം വൈനതേയേന ഗച്ഛതാ
മാസേനാന്വേന സുമുഖം ഭക്ഷയിഷ്യ ഇതി പ്രഭോ

16 ധ്രുവം തഥാ തദ് ഭവീതാ ജാനീമസ് തസ്യ നിശ്ചയം
 തേന ഹർഷഃ പ്രനഷ്ടോ മേ സുപർണവചനേന വൈ
 17 മാതലിസ് ത്വ് അബ്രുവീദ് ഏനം ബുദ്ധിർ അത്ര കൃതാ മയാ
 ജാമാതൃഭാവേന വൃതഃ സുമുഖസ് തവ പുത്രജഃ
 18 സോ ിയം മയാ ച സഹിതോ നാരദേന ച പന്നഗഃ
 ത്രിലോകേശം സുരപതിം ഗത്വാ പശ്യതു വാസവം
 19 ശേഷേണൈവാസ്യ കാര്യേണ പ്രജ്ഞാസ്യാമ്യ് അഹം ആയുഷഃ
 സുപർണസ്യ വിഘാതേ ച പ്രയതിഷ്യാമി സത്തമ
 20 സുമുഖശ് ച മയാ സാർധം ദേവേശം അഭിഗച്ഛതു
 കാര്യസംസാധനാർഥായ സ്വസ്തി തേ ിസ്തു ഭജംഗമ
 21 തതസ് തേ സുമുഖം ഗൃഹ്യ സർവ ഏവ മഹൗജസഃ
 ദദ്യശ്ഃ ശക്രം ആസീനം ദേവരാജം മഹാദ്യുതിം
 22 സംഗത്യാ തത്ര ഭഗവാൻ വിഷ്ണുർ ആസീച് ചതുർഭുജഃ
 തതസ് തത് സർവം ആചഖ്യൗ നാരദോ മാതലിം പ്രതി
 23 തതഃ പുരന്ദരം വിഷ്ണുർ ഉവാച ഭുവനേശ്വരം
 അമൃതം ദീയതാം അസ്മൈ ക്രിയതാം അമരൈഃ സമഃ
 24 മാതലിർ നാരദശ് ചൈവ സുമുഖശ് ചൈവ വാസവ
 ലഭന്താം ഭവതഃ കാമാത് കാമം ഏതം യഥേച്ഛിതം
 25 പുരന്ദരോ ിഥ സഞ്ചിന്ത്യ വൈനതേയ പരാക്രമം
 വിഷ്ണു ഏവാബ്രുവീദ് ഏനം ഭവാൻ ഏവ ദദാത് ഇതി
 26 ഇൗശസ് ത്വം അസി ലോകാനാം ചരാണാം അചരാശ് ച യേ
 ത്വയാ ദത്തം അദത്തം കഃ കർതും ഉത്സഹതേ വിഭോ
 27 പ്രാദാച് ഛരക്രസ് തതസ് തസ്മൈ പന്നഗായായൂർ ഉത്തമം
 ന ത്വ് ഏനം അമൃതപ്രാശം ചകാര ബലവൃത്രഹാ
 28 ലബ്ധ്വാ വരം ത്ര സുമുഖഃ സുമുഖഃ സംബഭൂവ ഹ
 കൃതദാരോ യഥാകാമം ജഗാമ ച ഗൃഹാൻ പ്രതി
 29 നാരദസ് ത്വ് ആര്യകശ് ചൈവ കൃതകാര്യൗ മുദാ യുതൗ
 പ്രതിജമതൂർ അഭ്യർച്യ ദേവരാജം മഹാദ്യുതിം

അധ്യായം 103

1 [കണ്ഠ]

ഗരുഡസ് തത് തു ശുശ്രാവ യഥാവൃത്തം മഹാബലഃ

ആയുഃ പ്രദാനം ശക്രേണ കൃതം നാഗസ്യ ഭാരത

2 പക്ഷവാതേന മഹതാ ഭദ്ധ്യാ ത്രിഭുവനം ഖഗഃ

സുപരീണഃ പരമക്രമോ വാസവം സമുപാദ്രവത്

3 ഭഗവൻ കിം അവജ്ഞാനാത് ക്ഷയാം പ്രതി ഭയേ മമ

കാമകാര വരം ദത്ത്യാ പുനശ് ചലിതവാൻ അസി

4 നിസർഗാത് സർവഭൂതാനാം സർവഭൂതേശുരേണ മേ

ആഹാരോ വിഹിതോ ധാത്രോ കിമർഥം വാര്യതേ ത്യയ

5 വൃതശ് ചൈഷ മഹാനാഗഃ സ്ഥാപിതഃ സമയശ് ച മേ

അനേന ച മയാ ദേവ ഭർതവ്യഃ പ്രസവോ മഹാൻ

6 ഏതസ്തിംസ് ത്വ് അന്യഥാ ഭൂതേ നാന്യം ഹിംസിതും ഉത്സഹേ

ക്രീഡസേ കാമകാരേണ ദേവരാജയഥേച്ഛക്രം

7 സോ ിഹം പ്രാണാൻ വിമോക്ഷ്യാമി തഥാ പരിജനോ മമ

യേ ച ഭൂത്യാ മമ ഗൃഹേ പ്രീതിമാൻ ഭവ വാസവ

8 ഏതച് ചൈവാഹം അർഹാമി ഭൂയശ് ച ബലവൃത്രഹൻ

ഐലോക്യസ്യേശുരോ യോ ിഹം പരഭൂത്യം ആഗതഃ

9 ത്വയി തിഷ്ഠതി ദേവേശ ന വിഷ്ണുഃ കാരണം മമ

ഐലോക്യാ രാജരാജ്യം ഹി ത്വയി വാസവ ശാശ്വതം

10 മമാപി ദക്ഷസ്യ സുതാ ജനനീ കശ്യപഃ പിതാ

അഹം അപ്യ് ഉത്സഹേ ലോകാൻ സമസ്താൻ വോഽപ്യം അഞ്ജസാ

11 അസഹ്യം സർവഭൂതാനാം മമാപി വിപുലം ബലം

മയാപി സുമഹത് കർമകൃതം ദൈതേയ വിഗ്രഹേ

12 ശ്രുതശ്രീഃ ശ്രുതസേനശ് ച വിവസ്വാൻ രോചനാ മുഖഃ

പ്രസഭഃ കാലകാക്ഷാശ് ച മയാപി ദിതിജാ ഹതഃ

13 യത് തു ധ്വജസ്ഥാന ഗതോ യത്താത് പരിചരാമ്യ് അഹം

വഹാമി ചൈവാനജം തേ തേന മാം അവമന്യസേ

14 കോ ിന്യോ ഭാരസഹോ ഹ്യ് അസ്തി കോ ിന്യോ ിസ്തി ബലവത്തരഃ

മയാ യോ ിഹം വിശിഷ്ടഃ സൻ വഹാമീമം സബാസവം

15 അവജ്ഞായ തു യത് തേ ിഹം ഭോജനാദ് വ്യപരോപിതഃ

തേന മേ ഗൗരവം നഷ്ടം ത്വത്തശ് ചാസ്മാച് ച വാസവ

16 അദിത്യം യ ഇമേ ജാതാ ബലവിക്രമ ശാലിനഃ

17 ത്വം ഏഷാം കില സർവേഷാം വിശേഷാദ് ബലവത്തരഃ
 17 സോ ഹം പക്ഷൈക ദേശേന വഹാമി ത്വാം ഗതക്രമഃ
 വിമൃശ ത്വം ശന്നൈസ് താത കോ ന് അത്ര ബലവാൻ ഇതി
 18 തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ ഖഗസ്യോദർക ദാരുണം
 അക്ഷോഭ്യം ക്ഷോഭയംസ് താർക്ഷ്യം ഉവാച റഥചക്രദ്രത്
 19 ഗരുന്മൻ മന്യസ ആത്മാനം ബലവതം സുദുർബലം
 അലം അസ്മത് സമക്ഷം തേ സ്തോതും ആത്മാനം അണ്യജ
 20 ത്രൈലോക്യം അപി മേ കൃത്സം അശക്തം ദേഹധാരണേ
 അഹം ഏവാത്മനാത്മാനം വഹാമി ത്വാം ച ധാരയേ
 21 ഇമം താവൻ മമൈകം ത്വാം ബാഹും സവ്യേതരം വഹ
 യദ്യ് ഏനം ധാരയസ്യ് ഏകം സഫലം തേ വികത്ഥിതം
 22 തതഃ സ ഭഗവാംസ് തസ്യ സ്കന്ധേ ബാഹും സമാസജത്
 നിപപാത സ ഭാരാർതോ വിഹൃലോ നഷ്ടചേതനഃ
 23 യാവൻ ഹി ഭാരഃ കൃത്സായാഃ പൃഥിവ്യാഃ പർവതൈഃ സഹ
 ഏകസ്യോ ദേഹശാഖായാസ് താവദ് ഭാരം അമന്യത
 24 ന ത്വ് ഏനം പീഡയാം ആസ ബലേന ബലവത്തരഃ
 തതോ ഹി ജീവിതം തസ്യ ന വ്യന്തീനശദ് അച്യുതഃ
 25 വിപക്ഷഃ സ്രസ്തുകായശ് ച വിചേതാ വിഹൃലഃ ഖഗഃ
 മുമോച പത്രാണി തദാ ഗുരുഭാരപ്രപീഡിതഃ
 26 സ വിഷ്ണു ശിരസാ പക്ഷി പ്രണമ്യ വിനതാസുതഃ
 വിചേതാ വിഹൃലോ ദീനഃ കിം ചിദ് വചനം അബ്രവീത്
 27 ഭഗവൻ ലോകസാരസ്യ സദൃശേന വപുഷ്കൃതാ
 ഭൂജേന സ്വൈരമുക്തേന നിഷ്ഠിഷ്ടോ ഹി സ്മി മഹീതലേ
 28 ക്ഷത്വം അർഹസി മേ ദേവ വിഹൃലസ്യാൽപ ചേതസഃ
 ബലദാഹ വിദഗ്ധസ്യ പക്ഷിണോ ധ്വജവാസിനഃ
 29 ന വിജ്ഞാതം ബലം ദേവ മയാ തേ പരമം വിഭോ
 തേന മന്യാമ്യ് അഹം വീര്യം ആത്മനോ ഹി സദൃശം പരൈഃ
 30 തതശ് ചക്രേ സ ഭഗവാൻ പ്രസാദം വൈ ഗരുന്മതഃ
 മൈവം ഭൂയ ഇതി സ്തേഹാത് തദാ ചൈനം ഉവാച ഹ
 31 തഥാ ത്വാം അപി ഗാന്ധാരേ യാവത് പാണ്ഡ്യസുതാൻ രണേ
 നാസാദയസി താൻ വീരാംസ് താവജ് ജീവസി പുത്രക
 32 ഭീമഃ പ്രഹരതാം ശ്രേഷ്ഠോ വായുപുത്രോ മഹാബലഃ
 ധനഞ്ജയശ് ചേന്ദ്ര സുതോ ന ഹന്യാതാം ഇ കം രണേ

33 വിഷ്ണുർ വായുശ് ച ശക്രശ് ച ധർമ്മസ് തൗ ചാശ്വിനാവ് ഉഭൗ
 ഏതേ ദേവാസ് ത്വയാ കേന ഹേതുനാ ശക്യം ഈക്ഷിതും
 34 തദ് അലം തേ വിരോധേന ശമം ഗച്ഛ നൃപാത്മജ
 വാസുദേവേന തീർഥേന കലം രക്ഷിതും അർഹസി
 35 പ്രത്യക്ഷോ ഹ്യ് അസ്യ സർവസ്യ നാരദോ ിയം മഹാതപാഃ
 മാഹാത്മ്യം യത് തദാ വിഷ്ണുർ യോ ിയം ചക്രഗദായരഃ
 36 ദുര്യോധനസ് തു തച് ശ്രുത്വാ നിഃശ്വസൻ ഭൂകടീ മുഖഃ
 രാധേയം അഭിസന്ദ്രേക്ഷ്യ ജഹാസ സ്വനവത് തദാ
 37 കദർഥീ കൃത്യതദ് വാക്യം ഋഷേഃ കണ്വസ്യ ദുർമതിഃ
 ഊതം ഗജകരാകാരം താഡയന്ന് ഇദം അബ്രുവീത്
 38 യഥൈവേശ്വര സൃഷ്ടോ ിസ്മി യദ് ഭാവി യാ ച മേ ഗതിഃ
 തഥാ മഹർഷേ വർതാമി കിം പ്രലാപഃ കരിഷ്യതി

അധ്യായം 104

1 [ജ]

അനർഥമേ ജാതനിർബന്ധം പരാർഥേ ലോഭമോഹിതം
 അനാര്യകേഷ്ഠ് അഭിരതം മരണേ കൃതനിശ്ചയം
 2 ജ്ഞാതീനാം ദുഃഖകർതാരം ബന്ധുനാം ശോകവർധനം
 സുഹൃദാം ക്ലേശദാതാരം ദ്വിഷതാം ഹർഷവർധനം
 3 കഥം നൈനം വിമാർഗസഥം വാരയന്തിഹ ബാസവഃ
 സൗഹൃദാദ് വാ സുഹൃത്സിഗ്ധോ ഭഗവാൻ വാ പിതാമഹഃ
 4 ഉക്തം ഭഗവതാ വാക്യം ഉക്തം ഭീഷ്മേണ യത് ക്ഷമം
 ഉക്തം ബഹുവിധം ചൈവ നാരദേനാപി തച് ഛൂണ
 5 ദുർലഭോ വൈ സുഹൃച് ശ്രോതാ ദുർലഭശ് ച ഹിതഃ സുഹൃത്
 തിഷ്ഠതേ ഹി സുഹൃദ് യത്ര ന ബന്ധുസ് തത്ര തിഷ്ഠതി
 6 ശ്രോതവ്യം അപി പശ്യാമി സുഹൃദാം കരുണന
 ന കർതവ്യശ് ച നിർബന്ധോ നിർബന്ധോ ഹി സുദാരുണഃ
 7 അത്രാപ്യ് ഉദാഹരന്തീമം ഇതിഹാസം പുരാതനം
 യഥാ നിർബന്ധതഃ പ്രാപ്തോ ഗാലവേന പരാജയഃ
 8 വിശ്വാമിത്രം തപസ്യന്തം ധർമോ ജിജ്ഞാസയാ പുരാ
 അഭ്യഗച്ഛത് സ്വയം ഭൂത്വാ വസിഷ്ഠോ ഭഗവാൻ ജ്വഷിഃ
 9 സപ്തർഷീണാം അന്യതമം വേഷം അസ്ഥായ ഭാരത
 ബുഭുക്ഷുഃ ക്ഷധിതോ രാജന് ആശ്രമം കൗശികസ്യ ഹ
 10 വിശ്വാമിത്രോ ഫഥ സംഭ്രാന്തഃ ശ്രപയാം ആസ വൈ ചരു
 പരമാനസ്യ യത്തേന ന ച സ പ്രത്യപാലയത്
 11 അന്നം തേന യദാ ഭൂക്തം അന്യൈർ ദത്തം തപസിഭിഃ
 അഥ ഗൃഹ്യാൻ നമത്യ് ഉഷ്ണം വിശ്വാമിത്രോ ഫഭ്യുപാഗമത്
 12 ഭൂക്തം മേ തിഷ്ഠ താവത് തം ഇത്യ് ഉക്ത്വാ ഭഗവാൻ യയാ
 വിശ്വാമിത്രസ് തതോ രാജൻ സ്ഥിത ഏവ മഹാദൃതിഃ
 13 ഭക്തം പ്രഗൃഹ്യ മുർധ്നാ തദ് ബാഹുഭ്യാം പാർശ്വതോ ഫഗമത്
 സ്ഥിതഃ സ്ഥാണർ ഇവാഭ്യായേ നീശ്വേഷ്ടോ മാരുതാശനഃ
 14 തസ്യ ശുശ്രൂഷണേ യതം അകരോദ് ഗാലവോ മുനിഃ
 ഗൗരവാദ് ബഹുമാനാച് ച ഹാർദേന പ്രിയകാമ്യയാ
 15 അഥ വർഷശതേ പൂർണേ ധർമഃ പുനർ ഉപാഗമത്
 വാസിഷ്ഠം വേഷം ആസ്ഥായ കൗശികം ഭോജനേസ്സയാ
 16 സ ദൃഷ്ട്വാ ശിരസാ ഭക്തം ശ്രിയമാണം മഹർഷിണാ

തിഷ്ണത വായുഭക്ഷണ വിശ്വാമിത്രേണ ധീമതാ
 17 പ്രതിഗൃഹ്യ തതോ ധർമ്മസ് തഥൈവോഷ്ണം തഥാ നവം
 ഭക്ത്യാ പ്രീതോ റ്റസ്മി വിപ്രർഷേ തം ഉക്ത്യാ സ മുനിർ ഗതഃ
 18 ക്ഷത്രഭാവോദ് അപഗതോ വിശ്വാമിത്രസ് തദാഭവത്
 ധർമ്മസ്യ വചനാത് പ്രീതോ വിശ്വാമിത്രസ് തദാഭവത്
 19 വിശ്വാമിത്രസ് തു ശിഷ്യസ്യ ഗാലവസ്യ തപസ്വിനഃ
 ശുശ്രൂഷയാ ച ഭക്ത്യാ ച പ്രീതിമാൻ ഇത്യ് ഉവാച തം
 അനുജ്ഞാതോ മയാ വസു യഥേഷ്ടം ഗച്ഛ ഗാലവ
 20 ഇത്യ് ഉക്തഃ പ്രത്യുവാചേദം ഗാലവോ മുനിസത്തമം
 പ്രീതോ മധുരയാ വാചാ വിശ്വാമിത്രം മഹാദ്യുതിം
 21 ദക്ഷിണാം കാം പ്രയച്ഛാമി ഭവതേ ഗുരു കർമ്മണി
 ദക്ഷിണാഭിർ ഉപേതം ഹി കർമ്മ സിദ്യതി മാനവം
 22 ദക്ഷിണാനാം ഹി സൃഷ്ടാനാം അപവർഗേണ ഭജ്യതേ
 സ്വർഗേ ക്രതുഫലം സദ്ഭിർ ദക്ഷിണാ ശാന്തിർ ഉച്യതേ
 കിം ആഹരാമി ഗുർവർഥം ബ്രവീതു ഭഗവാൻ ഇതി
 23 ജാനമാനസ് തു ഭഗവാഞ് ജിതഃ ശുശ്രൂഷണേന ച
 വിശ്വാമിത്രസ് തം അസക്തദ് ഗച്ഛ ഗച്ഛേത്യ് അചോദയത്
 24 അസക്തദ് ഗച്ഛ ഗച്ഛേതി വിശ്വാമിത്രേണ ഭാഷിതഃ
 കിം ദദാനീതി ബഹുശോ ഗാലവഃ പ്രത്യഭാഷത
 25 നിർബന്ധതസ് തു ബഹുശോ ഗാലവസ്യ തപസ്വിനഃ
 കിം ചിദ് ആഗതസംരംഭോ വിശ്വാമിത്രോ റ്റബ്രവീദ് ഇദം
 26 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ശതാന്യ് അഷ്ടൗ ദദസ്വ മേ
 ഹയാനാം ചന്ദ്ര ശുഭ്രാണാം ഗച്ഛ ഗാലവ മാചിരം

അധ്യായം 105

1 [ൻ]

ഏവം ഉക്തസ് തദാ തേന വിശ്വാമിത്രേണ ധീമതാ
നാസ്തേ ന ശേതേ നാഹാരം കരുതേ ഗാലവസ് തദാ
2 ത്വഗ് അസ്ഥി ഭൂതോ ഹരിണശ് ചിന്താശോകപരായണഃ
ശോചമാനോ ിതിമാത്രം സ ദഹ്യമാനശ് ച മന്യുനാ
3 കതഃ പുഷ്പാനി മിത്രാണി കതോ ിർഥാഃ സഞ്ചയഃ കതഃ
ഹയാനാം ചന്ദ്ര ശൂദ്രാണാം ശതാന്യ് അഷ്ടൗ കതോ മമ
4 കതോ മേ ഭോജനശ്രദ്ധാ സുഖശ്രദ്ധാ കതശ് ച മേ
ശ്രദ്ധാ മേ ജീവിതസ്യാപി ഛിന്നാ കിം ജീവിതേന മേ
5 അഹം പാരം സമുദ്രസ്യ പൃഥിവ്യാ വാ പരം പരാത്
ഗത്യാത്മാനം വിമുഞ്ചാമി കിം ഫലം ജീവിതേന മേ
6 അധനസ്യാകൃതാർഥസ്യ ത്യക്തസ്യ വിവിധൈഃ ഫലൈഃ
ഋണം ധാരയമാണസ്യ കതഃ സുഖം അനീഹയാ
7 സുഹൃദാം ഹി ധനം ഭക്ത്യാ കൃത്യാ പ്രണയം ഈപ്സീതം
പ്രതികർതും അശക്തസ്യ ജീവിതാൻ മരണം വരം
8 പ്രതിശ്രുത്യ കരിഷ്യേതി കർതവ്യം തദ് അകർവതഃ
മിഥ്യാവചനദഗ്ധസ്യ ഇഷ്ടാപൂർതം പ്രണശ്യതി
9 ന രൂപം അന്യതസ്യാസ്തി നാന്യതസ്യാസ്തി സന്തതിഃ
നാന്യതസ്യാധിപത്യം ച കത ഏവ ഗതിഃ ശുഭാ
10 കതഃ കൃതഘ്നസ്യ യശഃ കതഃ സ്ഥാനം കതഃ സുഖം
അശ്രദ്ധേയഃ കൃതഘ്നോ ഹി കൃതഘ്നേ നാസ്തി നിഷ്കൃതിഃ
11 ന ജീവത്യ് അധനഃ പാപഃ കതഃ പാപസ്യ തന്ത്രണം
പാപോ ധ്രുവം അവാപ്നോതി വിനാശം നാശയൻ കൃതം
12 സോ ിഹം പാപഃ കൃതഘ്നശ് ച കൃപണശ് ചാതുതോ ിപി ച
മരോർ യഃ കൃതകാര്യഃ സംസ് തത് കരോമി ന ഭാഷിതം
സോ ിഹം പ്രാണാൻ വിമോക്ഷ്യാമി കൃത്യാ യത്തം അന്യത്തമം
13 അർഥനാ ച മയാ കാ ചിത് കൃതപൂർവാ ദിവൗകസാം
മാനയന്തി ച മാം സർവേ ത്രിദശാ യജ്ഞസംസ്കരേ
14 അഹം തു വിബുധശ്രേഷ്ഠം ദേവം ത്രിഭുവനേശ്വരം
വിഷ്ണും ഗച്ഛാമ്യ് അഹം കൃഷ്ണം ഗതിം ഗതിമതാം വരം
15 ഭോഗാ യസ്നാത് പ്രതിഷ്ഠന്തേ വ്യാപ്യ സർവാൻ സുരാസുരാൻ
പ്രയതോ ദൃഷ്ടും ഇച്ഛാമി മഹായോഗിനം അവ്യയം

16 ഏവം ഉഷേത സഖാ തസ്യ ഗരുഡോ വിനതാത്മജഃ
 ദർശയാം ആസ തം പ്രാഹ സംഹൃഷ്ടഃ പ്രിയകാമ്യയാ
 17 സുഹൃദ് ഭവാൻ മമ മതഃ സുഹൃദാം ച മതഃ സുഹൃത്
 ഈസ്തിതേനാഭിലാഷേണ യോക്തവ്യോ വിഭവേ സതി
 18 വിഭവശ് ചാസ്തി മേ വിപ്ര വാസവാവരജോ ദ്വിജ
 പൂർവം ഉക്തസ് ത്വദർഥം ച കൃതഃ കാമശ് ച തേന മേ
 19 സ ഭവാൻ ഏതു ഗച്ഛാവ നയിഷ്യേ ത്വാം യഥാസുഖം
 ദേശം പാരം പൃഥിവ്യാ വാ ഗച്ഛ ഗാലവ മാചീരം

അധ്യായം 106

1 [സുപർണ്ണ]

അനുശിഷ്യോ fസ്തി ദേവേന ഗാലവാജ്ഞാത യോനിനാ

ബ്രൂഹി കാം അനുസംയാമി ദ്രഷ്ടും പ്രഥമതോ ദിശം

2 പൂർവ്വാം വാ ദക്ഷിണാം വാഹം അഥ വാ പശ്ചിമാം ദിശം

ഉത്തരാം വാ ദിജശ്രേഷ്ഠ കതോ ഗച്ഛാമി ഗാലവ

3 യസ്യോ ഉദയതേ പൂർവം സർവലോകപ്രഭാവനഃ

സവിതാ യത്ര സന്ധ്യായാം സാധ്യാനാം വർതതേ തപഃ

4 യസ്യോ പൂർവം മതിർ ജാതാ യയാ വ്യാപ്തം ഇദം ജഗത്

ചക്ഷുഷി യത്ര ധർമ്മസ്യ യത്ര ചൈഷ പ്രതിഷ്ഠിതഃ

5 ഹൃതം യതോ മുഖൈർ ഹവ്യം സർപതേ സർവതോദിശം

ഏതദ് ദ്വാരം ദിജശ്രേഷ്ഠ ദിവസസ്യ തഥാധനഃ

6 യത്ര പൂർവം പ്രസൂതാ വൈ ദാക്ഷായണ്യഃ പ്രജാഃ സ്ത്രീയഃ

യസ്യോ ദിശി പ്രവൃദ്ധാശ് ച കശ്യപസ്യാത്മസംഭവാഃ

7 യതോമൂലാ സുരാണാം ശ്രീർ യത്ര ശക്രോ fദ്യേഷിച്ച്യതാ

സുരരാജ്യേന വിപ്രർഷേ ദേവൈശ് ചാത്ര തപശ് ചിതം

8 ഏതസ്മാത് കാരണാദ് ബ്രഹ്മൻ പൂർവേത്യ് ഏഷാ ദുഗ്ഠ ഉച്യതേ

യസ്മാത് പൂർവതരേ കാലേ പൂർവം ഏഷാവൃതാ സുരൈഃ

9 അത ഏവ ച പൂർവേഷാം പൂർവാം ആശാം അവേക്ഷതാം

പൂർവകാര്യാണി കാര്യാണി ദൈവാനി സുഖം ഈപ്സതാ

10 അത്ര വേദാന്ത് ജഗൗ പൂർവം ഭഗവാൻലേ ലോകഭാവനഃ

അത്രൈവോക്താ സവിത്രാസീത് സാവിത്രി ബ്രഹ്മവാദിഷ്യ

11 അത്ര ദത്താനി സുര്യേണ യജുഷി ദിജസത്തമ

അത്ര ലബ്ധവരൈഃ സോമഃ സുരൈഃ ക്രതുഷു പീയതേ

12 അത്ര തൃപ്താ ഹൃതവഹാഃ സ്വാം യോനിം ഉപഭൃഞ്ജതേ

അത്ര പാതാലം ആശ്രിത്യ വരണഃ ശ്രീയം ആപ ച

13 അത്ര പൂർവം വസിഷ്ടസ്യ പൗരാണസ്യ ദിജർഷഭ

സൃതിശ് ചൈവ പ്രതിഷ്ഠാ ച നിധനം ച പ്രകാശതേ

14 ഓങ്കാരസ്യാത്ര ജായന്തേ സൃതയോ ദശതീർ ദശ

പിബന്തി മൂനയോ യത്ര ഹവിർധാനേ സു സോമപാഃ

15 പ്രോക്ഷിതാ യത്ര ബഹവോ വരാഹാദ്യാ മൃഗാ വനേ

ശക്രേണ യത്ര ഭാഗാർഥേ ദൈവതേഷു പ്രകൽപിതാഃ

16 അത്രാഹിതാഃ കൃതഘ്നാശ് ച മാനുഷാശ് ചാസുരാശ് ച യേ

ഉദയംസ് താൻ ഹി സർവാൻ വൈ ക്രോധാദ് ധന്തി വിഭാവസുഃ
 17 ഏതദ് ദ്വാരം ത്രിലോകസ്യ സ്വർഗസ്യ ച മുഖസ്യ ച
 ഏഷ പൂർവോ ദിശാ ഭാഗോ വിശാവൈനം യദീച്ഛസി
 18 പ്രിയം കാര്യം ഹി മേ തസ്യ യത്യാസ്തി വചനേ സ്ഥിതഃ
 ബ്രൂഹി ഗാലവ യാസ്യാമി ശൃണു ചാപ്യ് അപരാം ദിശം

അധ്യായം 107

1 [സുപർണ്ണ]

ഇയം വിവസ്വതാ പൂർവം ശ്രൗതേന വിധിനാ കില
 ഗുരവേ ദക്ഷിണാ ദത്താ ദക്ഷിണേത്യ് ഉച്യതേ ിഥ ദിക്
 2 അത്ര ലോകത്രയസ്യാസ്യ പിതൃപക്ഷഃ പ്രതിഷ്ഠിതഃ
 അത്രോഷ്ണപാനാം ദേവാനാം നിവാസഃ ശ്രൗതേ ദ്വിജ
 3 അത്ര വിശ്വേ സദാ ദേവാഃ പിതൃഭിഃ സാർധം ആസതേ
 ഇജ്യമാനാഃ സു ലോകേഷു സമ്പ്രാപ്താസ് തുല്യഭാഗതാം
 4 ഏതദ് ദ്വിതീയം ധർമ്മസ്യ ദ്വാരം ആചക്ഷതേ ദ്വിജ
 ത്രുടീശോ ലവശശ് ചാത്ര ഗണ്യതേ കാലനിശ്ചയഃ
 5 അത്ര ദേവർഷയോ നിത്യം പിതൃലോകർഷയസ് തഥാ
 തഥാ രാജർഷയഃ സർവേ നിവസന്തി ഗതവ്യഥാഃ
 6 അത്ര ധർമ്മശ് ച സത്യം ച കർമ്മ ചാത്ര നിശാമ്യതേ
 ഗതിർ ഏഷാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ കർമ്മണാത്മാവസാദിനഃ
 7 ഏഷാ ദിക് സാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ യാം സർവഃ പ്രതിപദ്യതേ
 വൃതാ ത് അനവബോധേന സുഖം തേന ന ഗമ്യതേ
 8 നൈരൂതാനാം സഹസ്രാണി ബഹുന്ത്യ് അത്ര ദ്വിജർഷഭ
 സൃഷ്ടാനി പ്രതികൂലാനി ദൃഷ്ടവ്യാന്ത്യ് അക്രതാത്മഭിഃ
 9 അത്ര മന്ദരകുണ്ടേഷു വിപ്രർഷിസദനേഷു ച
 ഗന്ധർവാ ഗാന്തി ഗാഥാ വൈ ചിത്തബുദ്ധിഹരാ ദ്വിജ
 10 അത്ര സാമാനി ഗാഥാഭിഃ ശ്രുത്യാ ഗീതാനി ദൈവതഃ
 ഗതദാരോ ഗതാമാത്യോ ഗതരാജ്യോ വനം ഗതഃ
 11 അത്ര സാവർണിനാ ചൈവ യവക്രിതാത്മജേന ച
 മര്യാദാ സ്ഥാപിതാ ബ്രഹ്മൻ യാം സൂര്യോ നാതിവർതതേ
 12 അത്ര രാക്ഷസരാജേന പൗലസ്തേന്യന മഹാത്മനാ
 രാവണേന തപശ് ചീർത്യാ സുരേഭ്യോ ിമരതാ വൃതാ
 13 അത്ര വൃത്തേന വൃത്രോ ിപി ശക്രശത്രുത്വം ഹുയിവാൻ
 അത്ര സർവാസവഃ പ്രാപ്താഃ പുനർ ഗച്ഛന്തി പഞ്ചധാ
 14 അത്ര ദുഷ്ടതകർമാണോ നരാഃ പച്യന്തി ഗാലവ
 അത്ര വൈതരണീ നാമ നദീ വിതരണൈർ വൃതാ
 അത്ര ഗത്യാ സുഖസ്യാന്തം ദുഃഖസ്യാന്തം പ്രപദ്യതേ
 15 അത്രാവൃത്തോ ദിനകരഃ ക്ഷരതേ സുരസം പയഃ
 കാഷ്ടാം ചാസാദ്യ ധാനീഷ്ടാം ഹിമം ഉത്സൃജതേ പുനഃ

16 അത്രാഹം ഗാലവ പുരാ ക്ഷയാർതഃ പരിചിന്തയൻ
 ലബ്ധവാൻ യുധുമാനൗ ദ്വൗ ബൃഹന്തൗ ഗല കച്ഛപൗ
 17 അത്ര ശക്രധന്ദൻ നാമ സൂര്യാജ്ജാതോ മഹാൻ ഋഷിഃ
 വിദൂർ യം കപിലം ദേവം യേനാന്താഃ സഗരാത്മജാഃ
 18 അത്ര സിദ്ധാഃ ശിവാ നാമ ബ്രാഹ്മണാ വേദപാരഗാഃ
 അധീത്യ സഖിലാൻ വേദാൻ ആലഭന്തേ യമക്ഷയം
 19 അത്ര ഭോഗവതീ നാമ പുരീ വാസുകിപാലിതാ
 തക്ഷകേണ ച നാഗേന തഥൈവൈരാവതേന ച
 20 അത്ര നിര്യാണകാലേഷു തമഃ സമ്പ്രാപ്യതേ മഹത്
 അഭേദ്യം ഭാസ്തരേണാപി സ്വയം വാ കൃഷ്ണവർമ്മനാ
 21 ഏഷ തന്യാപി തേ മാർഗഃ പരിതാപസ്യ ഗാലവ
 ബൃഹി മേ യദി ഗന്തവ്യം പ്രതീചീം ശൃണു വാ മമ

അധ്യായം 108

1 [സുപർണ്ണ]

ഇയം ദിഗ് ദധിതാ രാജേണാ വരണസ്യ തു ഗോപതേഃ

സദാ സലിലരാജസ്യ പ്രതിഷ്ഠാ ചാദിർ ഏവ ച

2 അത്ര പശ്യാദ് അഹഃ സൂര്യോ വിസർജയതി ഭാഃ സ്വയം

പശ്ചിമേത്യ് അഭിവിഖ്യാതാ ദിഗ് ഇയം ദിജസത്തമ

3 യാദസാം അത്ര രാജ്യേന സലിലസ്യ ച ഗൃപ്തയേ

കശ്യപോ ഭഗവാൻ ദേവോ വരണം സ്മാദ്യഷേചയത്

4 അത്ര പീത്യാ സമസ്താൻ വൈ വരണസ്യ രസാംസ് തു ഷട്

ജായതേ തരണഃ സോമഃ ശുക്ലസ്യാദൗ തമിസ്രഹാ

5 അത്ര പശ്യാത് കൃതാ ദൈത്യോ വായുനാ സംയതാസ് തദാ

നിഃശ്വസന്തോ മഹാനാഗൈർ അർദിതാഃ സുഷ്പൂർ ദിജ

6 അത്ര സൂര്യം പ്രണയിനം പ്രതിഗ്രഹ്ണാതി പർവതഃ

അസ്തോ നാമ യതഃ സന്ധ്യാ പശ്ചിമാ പ്രതിസർപതി

7 അതോ രാത്രിശ് ച നിദ്രാ ച നിർഗതാ ദിവസക്ഷയേ

ജായതേ ജീവലോകസ്യ ഹർതും അർധം ഇവാഷുഃ

8 അത്ര ദേവീം ദിതിം സുപ്താം ആത്മപ്രസവ ധാരിണീം

വിഗർഭാം അകരോച് ഹരക്രോ യത്ര ജാതോ മന്ദഗ്ഗണഃ

9 അത്ര മൂലം ഹിമവതോ മന്ദരം യാതി ശാശ്വതം

അപി വർഷസഹസ്രേണ ന ചാസ്യാന്തോ ിധിഗമ്യതേ

10 അത്ര കാഞ്ചനശൈലസ്യ കാഞ്ചനാംബുവഹസ്യ ച

ഉദയേസ് തീരം ആസാദ്യ സുരഭിഃ ക്ഷരതേ പയഃ

11 അത്ര മധ്യേ സമുദ്രസ്യ കബന്ധഃ പ്രതിദൃശ്യതേ

സ്വർഭാനോഃ സൂര്യകൽപസ്യ സോമസൂര്യൗ ജീഘാംസതഃ

12 സുവർണശിരസോ ിപ്യ് അത്ര ഹരിരോമ്ണഃ പ്രഗായതഃ

അദൃശ്യസ്യാപ്രമേയസ്യ ശ്രൂയതേ വിപുലോ ധ്വനിഃ

13 അത്ര ധ്വജവതി നാമ കമാരീ ഹരി മേധസഃ

ആകാശേ തിഷ്ഠ തിഷ്ഠേതി തസ്മൗ സൂര്യസ്യ ശാസനാത്

14 അത്ര വായുസ് തഥാ വഹിർ ആപഃ ഖം ചൈവ ഗാലവ

ആഹ്നികം ചൈവ നൈശം ച ദുഃഖസ്പർശം വിമുഞ്ചതി

അതഃ പ്രഭൃതി സൂര്യസ്യ തിര്യഗ് ആവർതതേ ഗതിഃ

15 അത്ര ജ്യോതീംഷി സർവാണി വിശന്ത്യ് ആദിത്യമണ്ഡലം

അഷ്ടാവിംശതി രാത്രം ച ചക്രമ്യ സഹ ഭാനനാ

നിഷ്ഠതന്തി പുനഃ സൂര്യാത് സോമസംയോഗയോഗതഃ
 16 അത്ര നിത്യം സ്രവന്തിനാം പ്രഭവഃ സാഗരോദയഃ
 അത്ര ലോകത്രയസ്യാപസ് തിഷ്ഠന്തി വരണാശ്രയാഃ
 17 അത്ര പന്നഗരാജസ്യാപ്യ അനന്തസ്യ നിവേശനം
 അനാദി നീധനസ്യാത്ര വിഷ്ണോഃ സ്ഥാനം അനന്തമം
 18 അത്രാനല സഖസ്യാപി പവനസ്യ നിവേശനം
 മഹർഷേഃ കശ്യപസ്യാത്ര മാരീചസ്യ നിവേശനം
 19 ഏഷ തേ പശ്ചിമോ മാർഗോ ദീഗ് ദ്വാരേണ പ്രകീർത്തിതഃ
 ബൃഹി ഗാലവ ഗച്ഛാവോ ബുദ്ധിഃ കാ ദ്വിജസന്തമ

അധ്യായം 109

1 [സുപർണ്ണ]

യസ്നാദ് ഉത്താര്യതേ പാപാദ് യസ്നാൻ നിഃശ്രേയസോ fശ്ലതേ
തസ്നാദ് ഉത്താരണ ഫലാദ് ഉത്തരേത്യ് ഉച്യതേ ബുധൈഃ

2 ഉത്തരസ്യ ഹിരണ്യസ്യ പരിവാപസ്യ ഗാലവ

മാർഗഃ പശ്ചിമപൂർവാഭ്യാം ദിഗ്ഭ്യാം വൈ മധ്യമഃ സ്മൃതഃ

3 അസ്യാം ദിശി വരിഷ്ഠായാം ഉത്തരായാം ദ്വിജർഷഭ
നാസൗമ്യോ നാവിധേയാത്മാ നായർമ്യോ വസതേ ജനഃ

4 അത്ര നാരായണഃ കൃഷ്ണോ ജ്ജ്ഞസ്ത്വൈവ നരോത്തമഃ
ബദദ്യാം ആശ്രമപദേ തഥാ ബ്രഹ്മാ ച ശാശ്വതഃ

5 അത്ര വൈ ഹിമവത്പൃഷ്ഠേ നിത്യം ആന്തേ മഹേശ്വരഃ
അത്ര രാജ്യേന വിപ്രാണാം ചന്ദ്രമാസ് ചാഭ്യഷിച്യത

6 അത്ര ഗംഗാം മഹാദേവഃ പതന്തിം ഗഗനാച് ച്യുതാം
പ്രതിഗൃഹ്യ ദദൗ ലോകേ മാനുഷേ ബ്രഹ്മവിത്തമ

7 അത്ര ദേവ്യാ തപസ് തപ്തം മഹേശ്വര പരീപ്ലയാ
അത്ര കാമസ് ച രോഷസ് ച ശൈലസ് ചോമാ ച സംബളഃ

8 അത്ര രാക്ഷസ യക്ഷാണാം ഗന്ധർവാണാം ച ഗാലവ
ആധിപത്യേന കൈലാസേ ധനദോ fപ്യ് അഭിഷേചിതഃ

9 അത്ര ചൈത്രരഥം രമ്യം അത്ര വൈഖാനസാശ്രമഃ
അത്ര മന്ദാകിനീ ചൈവ മന്ദരസ് ച ദ്വിജർഷഭ

10 അത്ര സൗഗന്ധിക വനം നൈതൃതൈർ അഭിരക്ഷ്യതേ
ശാഡ്വലം കദലീ സ്തന്ധം അത്ര സന്താനകാ നഗാഃ

11 അത്ര സംയമനിത്യാനാം സിദ്ധാനാം സ്വൈരചാരിണാം
വിമാനാന്യ് അനുരൂപാണി കാമഭോഗ്യാനി ഗാലവ

12 അത്ര തേ ഋഷയഃ സപ്ത ദേവീ ചാരുന്ധതീ തഥാ
അത്ര തിഷ്ഠതി വൈ സ്വാതീർ അത്രാസ്യോ ഉദയഃ സ്മൃതഃ

13 അത്ര യജ്ഞം സമാരൂഹ്യ ധ്രുവം സ്ഥാതാ പിതാമഹ
ജ്യോതീംഷി ചന്ദ്രസൂര്യൗ ച പരിവർത്തനി നിത്യശഃ

14 അത്ര ഗായന്തികാ ദ്വാരം രക്ഷന്തി ദ്വിജസത്തമാഃ
ധാമാ നാമ മഹാത്മാനോ മൂനയഃ സത്യവാദിനഃ

15 ന തേഷാം ജ്ഞായതേ സ്മൃതീർ നാകൃതീർ ന തപസ് ചിതം
അപ്രിവർത സഹസ്രാണി കാമഭോഗ്യാനി ഗാലവ

16 യഥാ യഥാ പ്രവിശതി തസ്നാത് പരതരം നരഃ

തഥാ തഥാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ പ്രവിലീയതി ഗാലവ
 17 ന തത് കേന ചിദ് അന്യേന ഗതപൂർവം ദ്വിജർഷഭ
 ഋതേ നാരായണം ദേവം നരം വാ ജിഷ്ണും അവ്യയം
 18 അത്ര കൈലാസം ഇത്യ് ഉക്തം സ്ഥാനം ഐലവിലസ്യ തത്
 അത്ര വിദ്യുത്പ്രഭാ നാമ ജജ്ഞിരേ ിപ്ലരസോ ദശ
 19 അത്ര വിഷ്ണുപദം നാമ ക്രമതാ വിഷ്ണുനാ കൃതം
 ത്രിലോകവിക്രമേ ബ്രഹ്മണ് ഉത്തരാം ദിശം ആശ്രിതം
 20 അത്ര രാജ്ഞാ മരുത്തേന യജ്ഞേനേഷും ദ്വിജോത്തമ
 ഉശീരബീജേ വിപ്രർഷേ യത്ര ജാംബുനദം സരഃ
 21 ജീമൂതസ്യാത്ര വിപ്രർഷേർ ഉപതസ്മേ മഹാത്മനഃ
 സാക്ഷാദ് ധൈമവതഃ പുണ്യോ വിമലഃ കമലാകരഃ
 22 ബ്രാഹ്മണേഷു ച യതക്രസ്തം സ്വന്തം കൃത്യാ ധനം മഹത്
 വദ്വേ വനം മഹർഷിഃ സ ജൈമൂതം തദ് വനം തതഃ
 23 അത്ര നിത്യം ദിശാപാലാഃ സായന്ത്രാതർ ദ്വിജർഷഭ
 കസ്യ കാര്യം കിം ഇതി വൈ കരിക്രോഗന്തി ഗാലവ
 24 ഏവം ഏഷാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠശ്ചൈനൈ അന്വൈദി ദിഗ് ഉത്തരാ
 ഉത്തരേതി പരിഖ്യാതാ സർവകർമസു ചോത്തരാ
 25 ഏതാ വിസ്തരശസ് താത തവ സകീർതിതാ ദിശഃ
 ചതസ്രഃ ക്രമയോഗേന കാമാശാം ഗന്തും ഇച്ഛസി
 26 ഉദ്യതോ ിഹം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ തവ ദർശയിതും ദിശഃ
 പൃഥിവീം ചാഖിലാം ബ്രഹ്മംസ് തസ്മാദ് ആരോഹ മാം ദ്വിജ

അധ്യായം 110

1 [ഗ്രാലവ]

ഗരുതൻ ഭുജഗേന്ദ്രാരേ സുപർണവിനതാത്മജ
നയമാം താർക്ഷ്യ പൂർവേണ യത്ര ധർമസ്യ ചക്ഷുഷീ
2 പൂർവം ഏതാം ദിശം ഗച്ഛ യാ പൂർവം പരികീർതിതാ
ദൈവതാനാം ഹി സാംനിധ്യം അത്ര കീർതിതവാൻ അസി
3 അത്ര സത്യം ച ധർമശ് ച ത്വയാ സമ്യക് പ്രകീർതിതഃ
ഇച്ഛേയം തു സമാഗതും സമസ്തൈർ ദൈവതൈർ അഹം
ഭൂയശ് ച താൻ സുരാൻ ദൃഷ്ടും ഇച്ഛേയം അരുണാനജ
4 തം ആഹ വിനതാ സുനർ ആരോഹസ്വേതി വൈ ദ്വിജം
ആരുരോഹാഥ സ മുനീർ ഗരുഡം ഗാലവസ് തദാ
5 ക്രമമാണസ്യ തേ രൂപം ദൃശ്യതേ പന്നഗാശന
ഭാസ്കരസ്വേവ പൂർവാഹ്ണേ സഹസ്രാംശോർ വിവസ്വതഃ
6 പക്ഷവാതപ്രണന്നാനാം വൃക്ഷാണാം അനുഗാമിനാം
പ്രസ്മിതാനാം ഇവ സമം പശ്യാമീഹ ഗതിം ഖഗ
7 സസാഗരവനാം ഉർവീം സശൈലവനകാനനാം
ആകർഷന് ഇവ ചാഭാസി പക്ഷവാതേന ഖേചര
8 സമീനനാഗനക്രം ച ഖം ഇവാരോപ്യതേ ജലം
വായുനാ ചൈവ മഹതാ പക്ഷവാതേന ചാനിശം
9 തുല്യരൂപാനനാൻ മത്സ്യാംസ് തിമിമത്സ്യാംസ് തിമിംഗിലാൻ
നാഗാംശ് ച നരവക്ത്രാംശ് ച പശ്യാമ്യ് ഉന്മഥിതാൻ ഇവ
10 മഹാർണവസ്യ ച രവൈഃ ശ്രോത്രേ മേ ബധിരീ കൃതേ
ന ശൃണോമി ന പശ്യാമി നാത്മനോ വേദ്മി കാരണം
11 ശന്നൈഃ സാധു ഭവാൻ യാതു ബ്രഹ്മഹത്യാം അനുസ്മരൻ
ന ദൃശ്യതേ രവിസ് താത ന ദിശോ ന ച ഖം ഖഗ
12 തമ ഏവ തു പശ്യാമി ശരീരം തേ ന ലക്ഷയേ
മണീവ ജാത്യേ പശ്യാമി ചക്ഷുഷീ തേ ിഹം അണ്ഡജ
13 ശരീരേ തു ന പശ്യാമി തവ ചൈവാത്മനശ് ച ഹ
പദേ പദേ തു പശ്യാമി സലിലാദ് അഗ്നിം ഉന്മഥിതം
14 സ മേ നിർവാപ്യ സഹസാ ചക്ഷുഷീ ശാമ്യതേ പുനഃ
തൻ നിവർത മഹാൻ കാലോ ഗച്ഛതോ വിനതാത്മജ
15 ന മേ പ്രയോജനം കിം ചിദ് ഗമനേ പന്നഗാശന
സംനിവർത മഹാവേഗന വേഗം വിഷഹാമി തേ

16 ഗുരവേ സംശ്രുതാനീഹ ശതാന്യം അഷ്ടൗ ഹി വാജിനാം
 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ശുഭ്രാണാം ചന്ദ്ര വർചസാം
 17 തേഷാം ചൈവാപവർഗായ മാർഗം പശ്യാമി നാണയജ
 തതോ fയം ജീവിതത്യാഗേ ദൃഷ്ടോ മാർഗോ മയാത്മനഃ
 18 നൈവ മേ fസ്തി ധനം കിം ചിൻ ന ധനേനാനിതഃ സുഹൃത്
 ന ചാർഥേനാപി മഹതാ ശക്യം ഏതദ് വ്യപോഹിതും
 19 ഏവം ബഹു ച ദീനം ച ബ്രുവാണം ഗാലവം തദാ
 പ്രത്യവാച വ്രജന് ഏവ പ്രഹസൻ വിനതാത്മജഃ
 20 നാതിപ്രജേണാ fസി വിപ്രർഷേ യോ ffത്മാനം ത്യക്തും ഇച്ഛസി
 ന ചാപി കൃത്രീമഃ കാലഃ കാലോ ഹി പരമേശ്വരഃ
 21 കിം അഹം പൂർവം ഏവേഹ ഭവതാ നാഭിചോദിതഃ
 ഉപായോ fത്ര മഹാൻ അസ്തി യേനൈതദ് ഉപപദ്യതേ
 22 തദ് ഏഷ ലുഷഭോ നാമ പർവതഃ സാഗരോരസി
 അത്ര വിശ്രമ്യ ഭക്ത്യാ ച നിവർതിഷ്യാവ ഗാലവ

അധ്യായം 111

1 [ൻ]

ഋഷഭസ്യ തതഃ ശൃംഗേ നിപത്യ ദ്വിജ പക്ഷിണൗ
 ശാബ്ദിലീം ബ്രാഹ്മണീം തത്ര ദദൃശാതേ തപോന്റിതിതാം
 2 അഭിവാദ്യ സുപർണസ് തു ഗാലവശ് ചാഭിപുജ്യ താം
 തയാ ച സ്വാഗതേനോക്തൗ വിഷ്ണുരേ സംനിഷീദതുഃ
 3 സിദ്ധം അന്നം തയാ ക്ഷിപ്രം ബലിമന്ത്രോപബ്ബംഹിതം
 ഭക്തയാ തൃപ്താവ് ഉഭൗ ഭൂമൗ സുപ്തൗ താവ് അന്നമോഹിതൗ
 4 മുഹൂർത്താത് പ്രതിബുദ്ധസ് തു സുപർണോ ഗമനേന്ധ്യാ
 അഥ ഭൃഷ്യതന്തുജാംഗം ആത്മാനം ദദൃശേ ഖഗഃ
 5 മാംസപിണ്ഡോപമോ ിഭ്രൂത് സ മുഖപാദാന്വിതഃ ഖഗഃ
 ഗാലവസ് തം തഥാ ദൃഷ്ട്യാ വിഷണ്ണഃ പര്യപ്ലുത
 6 കീം ഇദം ഭവതാ പ്രാപ്തം ഇഹാഗമനജം ഫലം
 വാസോ ിയം ഇഹ കാലം തു കിയന്തം നൗ ഭവിഷ്യതി
 7 കീം ന തേ മനസാ ധ്യാതം അശ്രുഭം ധർമ്മദുഷണം
 ന ഹ്യ് അയം ഭവതഃ സ്വൽപോ വ്യഭിചാരോ ഭവിഷ്യതി
 8 സുപർണോ ിമാബ്രവീദ് വിപ്രം പ്രധ്യാതം വൈ മയാ ദ്വിജ
 ഇമാം സിദ്ധാം ഇതോ നേതും തത്ര യത്ര പ്രജാപതിഃ
 9 യത്ര ദേവോ മഹാദേവോ യത്ര വിഷ്ണഃ സനാതനഃ
 യത്ര ധർമശ് ച യജ്ഞശ് ച തന്ത്രേയം നിവസേദ് ഇതി
 10 സോ ിഹം ഭഗവതീം യാചേ പ്രണതഃ പ്രിയകാമ്യയാ
 മയൈതൻ നാമ പ്രധ്യാതം മനസാ ശോചതാ കില
 11 തദ് ഷ്ഠവം ബഹുമാനാത് തേ മയേഹാനീപ്തിതം കൃതം
 സുകൃതം ദൃഷ്ട്വതം വാ ത്വം മാഹാത്മ്യാത് ക്ഷയം അർഹസി
 12 സാ തൗ തദാബ്രവീത് തുഷ്ടാ പതഗേന്ദ്ര ദ്വിജർഷഭൗ
 ന ഭേതവ്യം സുപർണോ ിസി സുപർണ ത്യജ സംഭ്രമം
 13 നിന്ദിതാസ്മി ത്വയാ വത്സ ന ച നിന്ദാം ക്ഷമാമ്യ് അഹം
 ലോകേഭ്യഃ സ പരിഭ്രശ്യേദ് യോ മാം നിന്ദേത പാപകൃത്
 14 ഹീനയാകൽഷണൈഃ സർവൈസ് തഥാനിന്ദിതയാ മയാ
 ആചാരം പ്രതിഗൃഹ്ണന്ത്യാ സിദ്ധിഃ പ്രാപ്തേയം ഉത്തമാ
 15 ആചാരാൽ ലഭതേ ധർമം ആചാരാൽ ലഭതേ ധനം
 ആചാരാച് ശ്രീയം ആപ്നോതി ആചാരോ ഹന്ത്യ് അലക്ഷണം
 16 തദായുഷ്മൻ ഖഗ പതേ യഥേഷ്ടം ഗമ്യതാം ഇതഃ

ന ച തേ ഗർഹണീയാപി ഹർഹിതവ്യാഃ സ്ത്രീയഃ ക്വ ചിത്
 17 ഭവിതാസി യഥാപൂർവം ബലവീര്യസമന്വിതഃ
 ബഭ്രുവതുസ് തതസ് തസ്യ പക്ഷൗ ദ്രവിണവത്തരൗ
 18 അനുജ്ഞാതശ് ച ശാഘിലയാ യഥാഗതം ഉപാഗമത്
 നൈവ ചാസാദയാം ആസ തഥാരൂപാംസ് തുരംഗമാൻ
 19 വിശ്വാമിത്രോ ിഥ തം ദൃഷ്ട്വാ ഗാലവം ചാധ്വനി സമിതം
 ഉവാച വദതാം ശ്രേഷ്ഠോ വൈനതേയസ്യ സംനിയൗ
 20 യസ് ത്വയാ സ്വയം ഏവാർഥഃ പ്രതീജ്ഞാതോ മമ ദ്വിജ
 തസ്യ കാലോ ിപവർഗസ്യ യഥാ വാ മന്യതേ ഭവാൻ
 21 പ്രതീക്ഷിഷ്യാമ്യ് അഹം കാലം ഏതാവനം തഥാ പരം
 യഥാ സംസീധ്യതേ വിപ്ര സ മാർഗസ് തു നിശ്ചമ്യതാം
 22 സുപർണോ ിഥാബ്രവീദ് ദീനം ഗാലവം ഭൃശഭൂഃഖിതം
 പ്രത്യക്ഷം ഖലദ് ഇദാനീം മേ വിശ്വാമിത്രോ യദ് ഉക്തവാൻ
 23 തദ് ആഗച്ഛ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ മന്ത്രയിഷ്യാവ ഗാലവ
 നാദന്താ ഗുരവേ ശക്യം കൃത്സം അർഥം ത്വയാസിതും

അധ്യായം 112

1 [ൻ]

അഥാഹ ഗാലവം ദീനം സുപർണ്ണഃ പതതാം വരഃ
നിർമ്മിതം വഹ്നിനാ ഭ്രൂമു വായുനാ വൈധിതം തഥാ
യസ്നാദ് ധിരഞ്ചയം സർവം ഹിരണ്യം തേന ചോച്യതേ
2 ധത്തേ ധാരയതേ ചേദം ഏതസ്നാത് കാരണാദ് ധനം
തദ് ഏതത് ത്രിഷു ലോകേഷു ധനം തിഷ്ണതി ശാശ്വതം
3 നിത്യം പ്രോഷ്യാപദാഭ്യോ ച ശുക്രേ ധനപതൗ തഥാ
മനുഷ്യഭ്യഃ സമാദത്തേ ശുക്രശ് ചിത്താർജ്ജിതം ധനം
4 അജൈക പാദ് അഹിർ ബുധൈസ്തേ രക്ഷ്യതേ ധനദേന ച
ഏവം ന ശക്യതേ ലബ്ധം അലബ്ധവ്യം ദ്വിജർഷഭഃ
5 ജ്വതേ ച ധനം അശ്യാനാം നാവഹ്ലിർ വിദ്യതേ തവ
അർഥം യാചാത്ര രാജാനം കം ചിദ് രാജർഷിവംശജം
അപീഡ്യ രാജാ പൗരാൻ ഹി യോ നൗ കര്യാത് കൃതാമിനൗ
6 അസ്തി സോമാന്വവായേ മേ ജാതഃ കശ് ചിൻ നൃപഃ സഖാ
അഭിഗച്ഛാവഹേ തം വൈ തസ്യാസ്തി വിഭവോ ഭൂവി
7 യയാതിർ നാമ രാജർഷിർ നാഹുഷഃ സത്യവിക്രമഃ
സ ദാസ്യതി മയാ ചോക്തോ ഭവതാ ചാർഥിതഃ സ്വയം
8 വിഭവശ് ചാസ്യ സുമഹാൻ ആസീദ് ധനപതേർ ഇവ
ഏവം സ തു ധനം വിദ്വാൻ ദാനേനൈവ വ്യശോധയത്
9 തഥാ തൗ കഥയന്തൗ ച ചിന്തയന്തൗ ച യത് ക്ഷമം
പ്രതിഷ്ഠാനേ നരപതിം യയാതിം പ്രയുപസ്മിതൗ
10 പ്രതിഗൃഹ്യ ച സത്കാരം അർഘാദിം ഭോജനം വരം
പൃഷ്ടുശ് ചാഗമനേ ഹേതും ഉവാച വിനതാസുതഃ
11 അയം മേ നാഹുഷ സഖാ ഗാലവസ് തപസോ നിധിഃ
വിശ്വാമിത്രസ്യ ശിഷ്യോ fഭൂദ് വർഷാണ്യ് അയുതശോ നൃപ
12 സോ fയം തേനാഭ്യനുജ്ഞാത ഉപകാരേസ്തയാ ദ്വിജഃ
തം ആഹ ഭഗവാൻ കാം തേ ദദാനി ഗുരു ദക്ഷിണാം
13 അസക്തത് തേന ചോക്തേന കിം ചിദ് ആഗതമനൂനാ
അയം ഉക്തഃ പ്രയച്ഛേതി ജാനതാ വിഭവം ലൗഘ
14 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ശുഭ്രാണാം ശുദ്ധജന്മനാം
അഷ്ടൗ ശതാനി മേ ദേഹി ഹയാനാം ചന്ദ്ര വർചസാം
15 ഗുർവർഥോ ദീയതാം ഏഷ യദി ഗാലവ മന്യസേ

ഇത്യ് ഏവം ആഹ സക്രോധോ വിശ്വാമിത്രസ് തപോധനഃ
 16 സോ ിയം ശോകേന മഹതാ തപ്യമാനോ ദ്വിജർഷഭഃ
 അശക്തഃ പ്രതികർതും തദ് ഭവന്തം ശരണം ഗതഃ
 17 പതിഗൃഹ്യ നരവ്യാഘ്രേ ത്വന്തോ ഭിക്ഷാം ഗതവ്യയഃ
 കൃത്യാപവർഗം ഗുരവേ ചരിഷ്യതി മഹത് തപഃ
 18 തപസഃ സംവിഭാഗേന ഭവന്തം അപി യോക്ഷ്യതേ
 സ്വേന രാജർഷിതപസാ പൂർണം ത്യാം പൂരയിഷ്യതി
 19 യാവന്തി രോമാണി ഹയേ ഭവന്തി ഹി നരേശ്വര
 താവതോ വാജിദാ ലോകാൻ പ്രാപ്തവന്തി മഹീപതേ
 20 പാത്രം പ്രതിഗ്രഹസ്യായം ദാതും പാത്രം തഥാ ഭവാൻ
 ശംഖേ ക്ഷീരം ഇവാസക്തം ഭവത് ഏതത് തഥോപമം

അധ്യായം 113

1 [ൻ]

ഏവം ഉക്തഃ സുപർണേന തഥ്യം വചനം ഉത്തമം
 വിമൃശ്യാവഹിതോ രാജാ നിശ്ചിത്യ ച പുനഃ പുനഃ
 2 യഷ്ടാ ക്രതുസഹസ്രാണാം ദാതാ ദാനപതിഃ പ്രഭുഃ
 യയാതിർ വന്ത കാശീശ ഇദം വചനം അബ്രവീത്
 3 ദൃഷ്ട്വാ പ്രിയസഖം താർക്ഷ്യം ഗാലവം ച ദ്വിജർഷഭം
 നിദർശനം ച തപസോ ഭിക്ഷാം ശ്ലാഘ്യാം ച കീർത്തിതാം
 4 അതീത്യ ച നൃപാൻ അന്യാൻ ആദിത്യകലസംഭവാൻ
 മത്സകാശം അനുപ്രാപ്താവ് ഏതൗ ബുദ്ധിം അവേക്ഷ്യ ച
 5 അദ്യ മേ സഹലം ജന്മ താരിതം ചാദ്യ മേ കലം
 അദ്യായം താരിതോ ദേശോ മമ താർക്ഷ്യ ത്വയാന്നല
 6 വളതും ഇച്ഛാമി തു സഖേ യഥാ ജാനാസി മാം പുരാ
 ന തഥാ വിത്തവാൻ അസ്തി ക്ഷീണം വിത്തം ഹി മേ സഖേ
 7 ന ച ശക്തോ ഽസ്മി തേ കർതും മോഘം ആഗമനം ഖഗ
 ന ചാശാം അസ്യ വിപ്രർഷേർ വിതഥാം കർതും ഉത്സഹേ
 8 തത് തു ദാസ്യാമി യത് കാര്യം ഇദം സമ്പാദയിഷ്യതി
 അഭിഗ്മ്യ ഹതാശോ ഹി നിവൃത്തോ ദഹതേ കലം
 9 നാതഃ പരം വൈനതേയ കിം ചിത് പാപിഷ്ടം ഉച്യതേ
 യഥാശാ നാശനം ലോകേ ദേഹി നാസ്തീതി വാ വചഃ
 10 ഹതാശോ ഹ്യ് അക്രതാർഥഃ സൻ ഹതഃ സംഭാവിതോ നരഃ
 ഹിനസ്തി തസ്യ പുത്രാംശ് ച പുത്രാംശ് ചാകർവതോ ഽർഥിനാം
 11 തസ്താച് ചതുർണാം വംശാനാം സ്ഥാപയിത്രീ സുതാ മമ
 ഇയം സുരസുത പ്രഖ്യാ സർവധർമോപചായിനി
 12 സദാ ദേവമനുഷ്യാണാം അസുരാണാം ച ഗാലവ
 കാങ്ക്ഷിതാ രൂപതോ ബാലാ സുതാ മേ പ്രതിഗൃഹ്യതാം
 13 അസ്യഃ ശുൽകം പ്രദാസ്യന്തി നൃപാ രാജ്യം അപി ധ്രുവ
 കിം പുനഃ ശ്യാമ കർണാനാം ഹയാനാം ദ്വേ ചതുഃശതേ
 14 സ ഭവാൻ പ്രതിഗൃഹ്ണാതു മമേമാം മാധവീം സുതാം
 അഹം ദൗഹിത്രവാൻ സ്യാം വൈ വര ഏഷ മമ പ്രഭോ
 15 പ്രതിഗൃഹ്യ ച താം കന്യാം ഗാലവഃ സഹ പക്ഷിണാ
 പുനർ ദ്രക്ഷ്യാവ ഇത്യ് ഉക്താ പ്രതസ്ഥേ സഹ കന്യായാ
 16 ഉപലബ്ധം ഇദം ദ്വാരം അശ്യാനാം ഇതി ചാണയജഃ

ഉക്ത്യാ ഗാലവം ആപ്തച്ഛ്യ ജഗാമ ഭവനം സ്വകം
 17 ഗതേ പതഗരാജേ തു ഗാലവഃ സഹ കന്യയാ
 ചിന്തയാനഃ ക്ഷമം ദാനേ രാജ്ഞാം വൈ ശുൽകതോ ിഗമത്
 18 സോ ിഗച്ഛൻ മനസേക്ഷ്യാകം ഹര്യശ്ച രാജസത്തമം
 അയോധ്യായാം മഹാവീര്യം ചതുരംഗ ബലാനിതം
 19 കോശധാന്യ ബലോപേതം പ്രിയ പൗരം ദ്വിജ പ്രിയം
 പ്രജാഭികാമം ശാമ്യന്തം കുർവാണം തപ ഉത്തമം
 20 തം ഉപാഗമ്യ വിപ്രഃ സ ഹര്യശ്ച ഗാലവോ ിബ്രുവീത്
 കന്യേയം മമ രാജേന്ദ്ര പ്രസവൈഃ കലവർധിനീ
 21 ഇയം ശുക്ലേന ഭാര്യാർഥേ ഹര്യശ്ചപ്രതിഗൃഹ്യതാം
 ശുൽകം തേ കീർതയിഷ്യാമി തച്ഛ്രുത്യാ സമ്പ്രധാര്യതാം

അധ്യായം 114

1 [ൻ]

ഹര്യശ്വസ് ത് അബ്രവീദ് രാജാ വിചിന്ത്യ ബഹുധാ തതഃ
ദിർഘം ഉഷ്ണം ച നിഃശ്വസ്യ പ്രജാ ഹേതോർ നൃപോത്തമഃ
2 ഉന്നതേഷുനതാ ഷട്സു സൂക്ഷ്മാ സുകേഷുഷു സപ്തസു
ഗംഭീരാ ത്രിഷു ഗംഭീരേഷ് ഇയം രക്താ ച പഞ്ചസു
3 ബഹു ദേവാസുരാലോകാ ബഹു ഗന്ധർവദർശനാ
ബഹു ലക്ഷണസമ്പന്നാ ബഹു പ്രസവ ദാരിണീ
4 സമർഥേയം ജനയിതും ചക്രവർതിനം ആത്മജം
ബ്രഹ്മി ശ്രുതീകം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ സമീക്ഷ്യ വിഭവം മമ
5 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ശതാന്യത് അഷ്ടൗ ദദസ്വ മേ
ഹയാനാം ചന്ദ്ര ശുഭ്രാണാം ദേശജാനാം വപുഷ്കൃതാം
6 തതസ് തവ ഭവിത്രീയം പുത്രാണാം ജനനീ ശുഭ്രാ
അരണീവ ഹുതാശാനാം യോനിർ ആയതലോചനാ
7 ഏതച് ഹൃത്യാ വചോ രാജാ ഹര്യശ്വഃ കാമമോഹിതഃ
ഉവാച ഗാലവം ദീനോ രാജർഷിർ ജ്ഞിസത്തമം
8 ദ്വേ മേ ശതേ സംനിഹിതേ ഹയാനാം യദ് വിധാസ് തവ
ഏഷുവ്യാഃ ശതശസ് ത് അന്യേ ചരന്തി മമ വാജിനഃ
9 സോ ിഹം ഏകം അപത്യം വൈ ജനയിഷ്യാമി ഗാലവ
അസ്യാം ഏതം ഭവാൻ കാമം സമ്പാദയതു മേ വരം
10 ഏതച് ഹൃത്യാ തു സാ കന്യാ ഗാലവം വാക്യം അബ്രവീത്
മമ ദത്തോ വരഃ കശ് ചിത് കേന ചിദ് ബ്രഹ്മവാദിനാ
11 പ്രസൂത്യ അന്തേ പ്രസൂത്യ അന്തേ കന്യൈവ ത്വം ഭവിഷ്യസി
സ ത്വം ദദസ്വ മാം രാജേണ പ്രതിഗൃഹ്യ ഹയോത്തമാൻ
12 നൃപേഷ്ടോ ഹി ചതുർഭ്യസ് തേ പൂർണാന്യത് അഷ്ടൗ ശതാനി വൈ
ഭവിഷ്യന്തി തഥാ പുത്രാ മമ ചത്വാര ഏവ ച
13 ക്രിയതാം മമ സംഹാരോ ഗുർവർഥം ദ്വിജസത്തമ
ഏഷാ താവൻ മമ പ്രജ്ഞാ യഥാ വാ മന്യസേ ദ്വിജ
14 ഏവം ഉക്തസ് തു സ മൂനിഃ കന്യയാ ഗാലവസ് തദാ
ഹര്യശ്വം പൃഥിവീപാലം ഇദം വചനം അബ്രവീത്
15 ഇയം കന്യാ നരശ്രേഷ്ഠ ഹര്യശ്വപ്രതിഗൃഹ്യതാം
ചതുർഭാഗേന ശ്രുതീകസ്യ ജനയസ്വൈകം ആത്മജം
16 പതിഗൃഹ്യ സ താം കന്യാം ഗാലവം പതിനന്യ ച

സമയേ ദേശകാലേ ച ലബ്ധ്വാൻ സുതം ഈസ്തിതം
 17 തതോ വസു മനാ നാമ വസുഭ്യോ വസുമത്തരഃ
 വസു പ്രഖ്യോ നരപതിഃ സ ബഭ്രുവ വസു പ്രദഃ
 18 അഥ കാലേ പുനർ ധീമാൻ ഗാലവഃ പത്യുപസ്ഥിതഃ
 ഉപസംഗമ്യ ചോവാച ഹര്യശ്ചം പ്രീതിമാനസം
 19 ജാതോ നൃപസുതസ് തേ ിയം ബാല ഭാസ്കരസംനിഭഃ
 കാലോ ഗന്തം നരശ്രേഷ്ഠ ഭിക്ഷാർഥം അപരം നൃപം
 20 ഹര്യശഃ സത്യവചനേ സ്ഥിതഃ സ്ഥിത്വാ ച പൗരഷ്ണേ
 ദുർലഭത്യാദ് ധയാനാം ച പ്രദദൗ മാധവീം പുനഃ
 21 മാധവീ ച പുനർ ദീപ്താം പരിത്യജ്യ നൃപ ശ്രിയം
 കമാരീ കാമതോ ഭൂത്വാ ഗാലവം പൃഷ്ഠതോ ിന്ദഗാത്
 22 ത്യച്ഛ ഏവ താവത് തിഷ്ഠതു ഹയാ ഇത്യ് ഉക്തവാൻ ദ്വിജഃ
 പ്രയയൗ കന്യയാ സാർധം ദിവോദാസം പ്രജേഷാരം

അധ്യായം 115

1 [ഗ]

മഹാവീര്യോ മഹിപാലഃ കാശീനാം ഈശ്വരഃ പ്രഭുഃ
ദിവോദാസ ഇതി ഖ്യാതോ ഭൈമസേനീർ നരാധിപഃ
2 തത്ര ഗച്ഛാവഹേ ഭദ്രേ ശനൈർ ആഗച്ഛ മാ ശുചഃ
ധാർമികഃ സംയമേ യുക്തഃ സത്യം ചൈവ ജനേഷ്വരഃ
3 തം ഉപാഗമ്യ സ മുനിർ ന്യായതസ് തേന സത്കൃതഃ
ഗാലവഃ പ്രസവസ്യാർഥേ തം നൃപം പ്രത്യുചോദയത്
4 ശ്രുതം ഏതൻ മയാ പൂർവം കിം ഉക്ത്വാ വിസ്തരം ദ്വിജ
കാക്ഷിതോ ഹി മയൈഷോ ിർഥഃ ശ്രുത്യൈതദ് ദ്വിജസത്തമ
5 ഏതച് ച മേ ബഹുമതം യദ് ഉത്സൃജ്യ നരാധിപാൻ
മാം ഏവം ഉപയാതോ ിസി ഭാവി ചൈതദ് അസംശയം
6 സ ഏവ വിഭവോ ിസ്താകം അശ്യാനാം അപി ഗാലവ
അഹം അപ്യ ഏകം ഏവാസ്യാം ജനയിഷ്യാമി പാർഥിവം
7 തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠഃ പ്രാദാത് കന്യാം മഹീപതേഃ
വിധിപൂർവം ച താം രാജാ കന്യാം പ്രതിഗൃഹീതവാൻ
8 രേമേ സ തസ്യാം രാജർഷിഃ പ്രഭാവത്യാം യഥാ രവിഃ
സ്വാഹായാം ച യഥാ വഹ്നിർ യഥാ ശചയാം സ വാസവഃ
9 യഥാ ചന്ദ്രശ് ച രോഹിണ്യാം യഥാ ധൃമോർണയാ യമഃ
വരണശ് ച യഥാ ഗൗര്യാം യഥാ ചർദ്ധ്യാം ധനേശ്വരഃ
10 യഥാ നാരായണോ ലക്ഷ്മയാം ജാഹ്നവ്യാം ച യഥോദധിഃ
യഥാ ത്രിശ് ച ത്രിദാണ്യാം യഥാ വേദ്യാം പിതാമഹഃ
11 അദൃശ്യത്യാം ച വാസിഷ്ഠോ വസിഷ്ഠശ് ചാക്ഷമാലയാ
ച്യവനശ് ച സുകന്യായാം പുലസ്ത്യഃ സന്ധ്യയാ യഥാ
12 അഗസ്ത്യശ് ചാപി വൈദർഭ്യാം സാവിത്ര്യാം സത്യവാൻ യഥാ
യഥാ ഭൃഗുഃ പുലോമായാം അദിത്യാം കശ്യപോ യഥാ
13 രേണുകായാം യഥർചികോ ഹൈമവത്യാം ച കൗശികഃ
ബൃഹസ്പതിശ് ച താരായാം ശുകൃശ് ച ശതപർവയാ
14 യഥാ ഭൃഗ്യാം ഭൂമിപതിർ ഉർവശ്യാം ച പുത്രരവാഃ
ഋചീകഃ സത്യവത്യാം ച സരസ്വത്യാം യഥാ മനുഃ
15 തഥാ തു രഥമാണസ്യ ദിവോദാസസ്യ ഭൂപതേഃ
മാധവീ ജനയാം ആസ പുത്രം ഏകം പ്രതർദനം
16 അഥാജഗാമ ഭഗവാൻ ദിവോദാസം സ ഗാലവഃ

സമയേ സമന്പ്രാപ്തേ വചനം ചേദം അബ്രവീത്
17 നിര്യാതയതു മേ കന്യാം ഭവാംസ് തിഷ്ണു വാജിനഃ
യാവദ് അന്യത്ര ഗച്ഛാമി ശുക്ലാർഥം പൃഥിവീപതേ
18 ദിവോദാസോ ിഥ ധർമാത്മാ സമയേ ഗാലവസ്യ താം
കന്യാം നിര്യാതയാം ആസ സ്ഥിതഃ സത്യേ മഹീപതിഃ

അധ്യായം 116

1 [ൻ]

തഥൈവ സാ ശ്രിയം തൃക്ത്വാ കന്യാ ഭൂത്വാ യശസിനി
 മാധവീ ഗാലവം വിപ്രം അന്വയാത് സത്യസംഗരാ
 2 ഗാലവോ വിമൃശന് ഏവ സ്വകാര്യഗതമാനസഃ
 ജഗാമ ഭോജനഗരം ദ്രഷ്ടും ഔശീനരം നൃപം
 3 തം ഉവാചാഥ ഗത്വാ സ നൃപതിം സത്യവിക്രമം
 ഇയം കന്യാ സുതൗ ദ്വൗ തേ ജനയിഷ്യതി പാർഥിവൗ
 4 അസ്യാം ഭവൻ അവാപ്ലാർഥോ ഭവതി പ്രേത്യ ചേഹ ച
 സോമാർക പ്രതിസങ്കാശൗ ജനയിത്വാ സുതൗ നൃപ
 5 ശൂൽകം തു സർവധർമ്മജ്ഞ ഹയാനാം ചന്ദ്ര വർചസാം
 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ദേയം മഹ്യം ചതുഃശതം
 6 ഗുർവർഥോ ിയം സമാരംഭോ ന ഹയൈഃ കൃത്യം അസ്തി മേ
 യദി ശക്യം മഹാരാജ ക്രിയതാം മാ വിചാര്യതാം
 7 അനപത്യോ ിസി രാജർഷേ പുത്രൗ ജനയ പാർഥിവ
 പിതൃൻ പുത്ര പ്ലവേന ത്വം ആത്മാനം ചൈവ താരയ
 8 ന പുത്രഫലഭോക്താ ഹി രാജർഷേ പാത്യതേ ദിവഃ
 ന യാതി നരകം ഘോരം യത്ര ഗച്ഛന്ത്യ് അനാത്മജാഃ
 9 ഏതച് ചാനൃച് ച വിവിധം ശൂത്വാ ഗാലവ ഭാഷിതം
 ഉശീനരഃ പതിവചോ ദദൗ തസ്യ നരാധിപഃ
 10 ശൂതവാൻ അസ്തി തേ വാക്യം യഥാ വദസി ഗാലവ
 വിധിസ് തു ബലവാൻ ബ്രഹ്മൻ പ്രവണം ഹി മനോ മമ
 11 ശതേ ദേവ തു മമാശ്യാനാം ഈദൃശാനാം ദ്വിജോത്തമ
 ഇതരേഷാം സഹസ്രാണി സുബഹുണി ചരന്തി മേ
 12 അഹം അപ്യ് ഏകം ഏവാസ്യാം ജനയിഷ്യാമി ഗാലവ
 പുത്രം ദ്വിജ ഗതം മാർഗം ഗമിഷ്യാമി പരൈർ അഹം
 13 മൃദ്യേനാപി സമം കര്യാം തവാഹം ദ്വിജസത്തമ
 പൗരജാനപദാർഥം തു മമാർഥോ നാത്മ ഭോഗതഃ
 14 കാമതോ ഹി ധനം രാജാ പാരക്യം യഃ പ്രയച്ഛതി
 ന സ ധർമ്മേണ ധർമാത്മൻ യുജ്യതേ യശസാ ന ച
 15 സോ ിഹം പതിഗ്രഹിഷ്യാമി ദദാത് ഏതാം ഭവൻ മമ
 കമാരീം ദേവഗർഭാഭാം ഏകപുത്ര ഭവായ മേ
 16 തഥാ തു ബഹുകല്യാണം ഉക്തവന്തം നരാധിപം

ഉശീനരം ദ്വിജശ്രേഷ്ഠോ ഗാലവഃ പ്രത്യപുജയത്
 17 ഉശീനരം പ്രതിഗ്രാഹ്യ ഗാലവഃ പ്രയയൗ വനം
 രേമേ സ താം സമാസാദ്യ കൃതപുണ്യ ഇവ ശ്രിയം
 18 കന്ദരേഷു ച ശൈലാനാം നദീനാം നിർത്ഥരേഷു ച
 ഉദ്യാനേഷു വിചിത്രേഷു വനേഷുപവനേഷു ച
 19 ഹർമ്യേഷു രമണീയേഷു പ്രാസാദശിഖരേഷു ച
 വാതായനവിമാനേഷു തഥാ ഗർഭഗൃഹേഷു ച
 20 തതോ ിസ്യ സമയേ ജജ്ഞേ പുത്രോ ബാല രവിപ്രഭഃ
 ശിബിർ നാസ്താദിവിഖ്യാതോ യഃ സ പാർഥിവ സത്തമഃ
 21 ഉപസ്മായ സ തം വിപ്രോ ഗാലവഃ പ്രതിഗ്രാഹ്യ ച
 കന്യാം പ്രയാതസ് താം രാജൻ ദൃഷ്ട്വാൻ വിനതാത്മജം

അധ്യായം 117

1 [ൻ]

ഗാലവം വൈനതേയോ ിഥ പ്രഹസന് ഇദം അബ്രവീത്
 ദിഷ്ട്യാ കൃതാർഥം പശ്യാമി ഭവന്തം ഇഹ വൈ ദിജ
 2 ഗാലവസ് തു വചഃ ശ്രുത്വാ വൈനതേയേന ഭാഷിതം
 ചതുർഭാഗാവശിഷ്ടം തദ് ആചഖ്യൗ കാര്യം അസ്യ ഹി
 3 സുപർണസ് ത്വ് അബ്രവീദ് ഏനം ഗാലവം പതതാം വരഃ
 പ്രയത്നസ് തേ ന കർതവ്യോ നൈഷ സമ്പത്സ്യതേ തവ
 4 പുരാ ഹി കന്യകണ്ഠേ വൈ ഗാധേഃ സത്യവതിം സൃതാം
 ഭാര്യാർഥേ ിവരയത് കന്യാം ജചീകസ് തേന ഭാഷിതഃ
 5 ഏകതഃ ശ്യാമ കർണാനാം ഹയാനാം ചന്ദ്ര വർചസാം
 ഭഗവൻ ദീയതാം മഹ്യം സഹസ്രം ഇതി ഗാലവ
 6 ജചീകസ് തു തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ വരണസ്യാലയം ഗതഃ
 അശ്വതീർഥേ ഹയാൽ ലബ്ധ്വാ ദത്തവാൻ പാർഥിവായ വൈ
 7 ഇഷ്ട്യാ തേ പുണ്യരീകേണ ദത്താ രാജ്ഞാ ദിജാതിഷ്യ
 തേഭ്യോ ദ്വേ ദ്വേ ശതേ ക്രിത്വാ പ്രാപ്താസ് തേ പാർഥിവൈസ് തദാ
 8 അപരാന്യ് അപി ചത്വാരി ശതാനി ദിജസത്തമ
 നീയമാനാനി സന്താരേ ഹൃതാന്യ് ആസൻ വിതസ്തയാ
 ഏവം ന ശക്യാം അപ്രാപ്യം പ്രാപ്തം ഗാലവ കർഹി ചിത്
 9 ഇമാം അശ്വശതാഭ്യാം വൈ ദ്വാഭ്യം തസ്മൈ നിവേദയ
 വിശ്വാമിത്രായ ധർമ്മാത്മൻ ഷഡ്ഭിർ അശ്വശതൈഃ സഹ
 തതോ ിസി ഗതസംമോഹഃ കൃതകൃത്യോ ദിജർഷഭ
 10 ഗാലവസ് തം തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ സുപർണസഹിതസ് തതഃ
 ആദായാശ്വാംഗ് ച കന്യാം ച വിശ്വാമിത്രം ഉപാഗമത്
 11 അശ്വാനാം കാങ്ഷിതാർഥാനാം ഷഡ് ഇമാനി ശതാനി വൈ
 ശതദ്വയേന കന്യേയം ഭവതാ പ്രതിഗൃഹ്യതാം
 12 അസ്യാം രാജർഷിഭിഃ പുത്രാ ജാതാ വൈ ധാർമികാസ് ത്രയഃ
 ചതുർഥം ജനയത് ഏകം ഭവാൻ അപി നരോത്തമ
 13 പൂർണാന്യ് ഏവം ശതാന്യ് അഷ്ടൗ തുരഗാണാം ഭവന്തു തേ
 ഭവതോ ഹ്യ് അനുണോ ഭൂത്വാ തപഃ കര്യാം യഥാസുഖം

14 [ൻ]

വിശ്വാമിത്രസ് തു തം ദൃഷ്ട്വാ ഗാലവം സഹ പക്ഷിണാ
 കന്യാം ച താം വരാഭോഹാം ഇദം ഇത്യ് അബ്രവീദ് വചഃ

15 കിം ഇയം പൂർവം ഏവേഹ ന ദത്താ മമ ഗാലവ
 പുത്രാ മമൈവ ചത്വാരോ ഭവേയുഃ കലഭാവനാഃ
 16 പ്രതിഗൃഹ്ണാമി തേ കന്യാം ഏകപുത്ര ഫലായ വൈ
 അശ്വാഗ് ചാശ്രമം ആസാദ്യ തിഷ്ണതു മമ സർവശഃ
 17 സ തയാ രമമാണോ ഫഥ വിശ്വാമിത്രോ മഹാദ്യുതിഃ
 ആത്മജം ജനയാം ആസ മാധവീ പുത്രം അഷ്ടകം
 18 ജാതമാത്രം സുതം തം ച വിശ്വാമിത്രോ മഹാദ്യുതിഃ
 സംയോജ്യാർഥൈസ് തഥാ ധർമ്മൈർ അശ്വൈസ് തൈഃ സമയോജയത്
 19 അഥാഷ്ടകഃ പുരം പ്രായാത് തദാ സോമപുരപ്രഭം
 നിര്യാത്യ കന്യാം ശിഷ്യായ കൗശികോ ഫപി വനം യയൗ
 20 ഗാലവോ ഫപി സുപർണേന സഹ നിര്യാത്യ ദക്ഷിണാം
 മനസാഭിപ്രതീതേന കന്യാം ഇദം ഉവാച ഹ
 21 ജാതോ ദാനപതിഃ പുത്രസ് ത്വയാ ശൂരസ് തഥാപരഃ
 സത്യധർമ്മരതശ് ചാന്യോ യജ്ഞാ ചാപി തഥാപരഃ
 22 തദ് ആഗച്ഛ വരാഭോഹേ താരിതസ് തേ പിതാ സുതൈഃ
 ചത്വാരശ് ചൈവ രാജാനസ് തഥാഹം ച സുമധ്യമേ
 23 ഗാലവസ് ത്വ അഭ്യനുജ്ഞായ സുപർണം പന്നഗാശനം
 പിതൂർ നിര്യാത്യ താം കന്യാം പ്രയയൗ വനം ഏവ ഹ

അധ്യായം 118

1 [ൻ]

സ തു രാജാ പുനസ് തസ്യുഃ കർതുകാമഃ സ്വയംവരം
 ഉപഗത്യാശ്രമപദം ഗംഗാ യമുന സംഗമേ
 2 ഗൃഹീതമാല്യദാമാം താം രഥം ആരോപ്യ മാധവീം
 പൃതർ യദുൾ ച ഭഗീനീം ആശ്രമേ പര്യയാവതാം
 3 നാഗയക്ഷമനുഷ്യാണാം പതത്രീമൃഗപക്ഷിണാം
 ശൈലദ്രുമ വനൗകാനാം ആസീത് തത്ര സമാഗമഃ
 4 നാനാ പുരുഷദേശാനാം ഈശ്വരൈൾ ച സമാകലം
 ഋഷിഭിർ ബ്രഹ്മകൽപൈൾ ച സമന്താദ് ആവൃതം വനം
 5 നിർദിശ്യമാനേഷു തു സാ വരേഷു വരവർണിനീ
 വരാൻ ഉത്ക്രമ്യ സർവാംസ് താൻ വനം വൃതവതീ വരം
 6 അവതീര്യ രഥാത് കന്യാ നമസ്തുതാ ച ബന്ധുഷു
 ഉപഗമ്യ വനം പുണ്യം തപസ് തേപേ യയാതിജാ
 7 ഉപവാസൈർൾ ച വിവിധൈർ ദീക്ഷാഭിർ നിയമൈസ് തഥാ
 ആത്മനോ ലഘുതാം കൃതാ ബഭ്രവ മൃഗചാരിണീ
 8 വൈഡൂര്യാങ്കല കൽപാനി മൃഗ്നി ഹരിതാനി ച
 ചരന്തി ശഷ്മുഖ്യാനി തിക്താനി മധുരാണി ച
 9 സ്രവതീനാം ച പുണ്യാനാം സുരസാനി ശുചീനി ച
 പിബന്തി വാരി മുഖ്യാനി ശീതാനി വിമലാനി ച
 10 വനേഷു മൃഗരാജേഷു സിംഹവിപ്രോഷിതേഷു ച
 ദാവാനിവിപ്രമുക്തേഷു ശൂന്യേഷു ഗഹനേഷു ച
 11 ചരന്തി ഹരിഭൈഃ സാർധം മൃഗീവ വനരാചിണീ
 ചചാര വിപുലം ധർമം ബ്രഹ്മചര്യേണ സംവൃതാ
 12 യയാതിർ അപി പൂർവേഷാം രാജ്ഞാം വൃത്തം അനുഷ്ഠിതഃ
 ബഹുവർഷസഹസ്രായുർ അയുജത് കാലധർമണാ
 13 പൃതർ യദുൾ ച ദ്വഗ വംശഗ വർധമാനൗ നരോത്തമൗ
 താഭ്യാം പ്രതിഷ്ഠിതോ ലോകേ പരലോകേ ച നാഹുഷഃ
 14 മഹീയതേ നരപതിർ യയാതിഃ സ്വർഗം ആസ്ഥിതഃ
 മഹർഷികൽപോ നൃപതിഃ സ്വർഗാഗ്ര്യ ഫലഭൂത് വിഭഃ
 15 ബഹുവർഷസഹസ്രാഖ്യേ കാലേ ബഹുശ്ലണേ ഗതേ
 രാജർഷിഷു നിഷ്ണേഷു മഹീയസു മഹർഷിഷു
 16 അവമേനേ നരാൻ സർവൻ ദേവാൻ ഋഷിഗണാംസ് തഥാ

യയാതിർ മൂഢഃ വിജ്ഞാനോ വിസ്മയാവിഷ്ടചേതനഃ
 17 തതസ് തം ബൃബുധേ ദേവഃ ശക്രോ ബലനിഷ്ഠനഃ
 തേ ച രാജർഷയഃ സർവേ ധീഗ് ധീഗ് ഇത്യ് ഏവം അബ്രുവൻ
 18 വിചാരശ് ച സമുത്പന്നോ നിരീക്ഷ്യ നഹ്ണാത്മജം
 കോ ന്വ് അയം കസ്യ വാ രാജ്ഞഃ കഥം വാ സ്വർഗം ആഗതഃ
 19 കർമ്മണാ കേന സിദ്ധോ ിയം ക്വ വാനേന തപശ് ചിതം
 കഥം വാ ജ്ഞായതേ സ്വർഗേ കേന വാ ജ്ഞായതേ ിപ്യ് ഉത
 20 ഏവം വിചാരയന്തസ് തേ രാജാനഃ സ്വർഗവാസിനഃ
 ദൃഷ്ട്വാ പപ്രച്ഛർ അന്യോന്യം യയാതിം നൃപതിം പ്രതി
 21 വിമാനപാലാഃ ശതശഃ സ്വർഗദ്വാരാഭിരക്ഷിണഃ
 പൃഷ്ട്വാ ആസനപാലാശ് ച ന ജാനീമേത്യ് അഥാബ്രുവൻ
 22 സർവേ തേ ഹ്യ് ആവൃതജ്ഞാനാ നാഭ്യജാനന്ത തം നൃപം
 സ മുഹൂർതാദ് അഥ നൃപോ ഹതൗജാ അഭവത് തദാ

അധ്യായം 119

1 [ൻ]

അഥ പ്രചലിതഃ സ്ഥാനാദ് ആസനാച് ച പരിച്യുതഃ
 കമ്പിതേനൈവ മനസാ ധർഷിതഃ ശോകവഹനിനഃ
 2 മൂന്നന്ത്ര്യം ഭൃഷ്ടവിജ്ഞാനഃ പ്രഭൃഷ്ട മുകടാംഗഃ
 വിഘ്നേണൻ സ്രസ്തസർവാംഗഃ പ്രഭൃഷ്ടാഭരണാംബരഃ
 3 അദ്വൈതമാനസ് താൻ പശ്യന് അപശ്യംഗ് ച പുനഃ പുനഃ
 ശൂന്യഃ ശൂന്യേന മനസാ പ്രപതിഷ്യൻ മഹീതലം
 4 കിം മയാ മനസാ ധ്യാതം അശൂഭം ധർമ്മദൃഷണം
 യേനാഹം ചലിതഃ സ്ഥാനാദ് ഇതി രാജാ വ്യചിന്തയത്
 5 തേ തു തത്രൈവ രാജാനഃ സിദ്ധാഗ് ചാപ്ലരസസ് തഥാ
 അപശ്യന് നിരാലംബം യയാതിം തം പരിച്യുതം
 6 അമൈത്യ പുരുഷഃ കശ് ചിത് ക്ഷീണപുണ്യനിപാതകഃ
 യയാതിം അബ്രവീദ് രാജൻ ദേവരാജസ്യ ശാസനാത്
 7 അതീവ മദമത്തസ് ത്വം ന കം ചിൻ നാവമന്യസേ
 മാനേന ഭൃഷ്ടഃ സ്വർഗസ് തേ നാർഹസ് ത്വം പാർഥിവാത്മജ
 ന ച പ്രജ്ഞായസേ ഗച്ഛ പതസ്വേതി തം അബ്രവീത്
 8 പതേയം സത്വദ് ഇതി വചസ് ത്രിർ ഉക്ത്വാ നഹുഷാത്മജഃ
 പതിഷ്യംഗ് ചിന്തയാം ആസ ഗതിം ഗതിമതാം വരഃ
 9 ഏതസ്മിന് ഏവ കാലേ തു നൈമിഷേ പാർഥിവർഷഭാൻ
 ചതുരോ ഽപശ്യത നൃപസ് തേഷാം മധ്യേ പപാത സഃ
 10 പ്രതർദനോ വസു മനാഃ ശിബിരൗശീനരോ ഽഷ്ടകഃ
 വാജപേയേന യജ്ഞേന തർപയന്തി സുരേശ്വരം
 11 തേഷാം അധ്വരജം ധൃമം സ്വർഗദ്വാരം ഉപസ്ഥിതം
 യയാതിർ ഉപജിഹ്വൻ വൈ നിപപാത മഹീം പ്രതി
 12 ഭൂമൗ സ്വർഗേ ച സംബദ്ധാം നദീം ധൃമമയീം നൃപഃ
 സ ഗംഗാം ഇവ ഗച്ഛന്തിം ആലംബ്യ ജഗതിപതിഃ
 13 ശ്രീമത്വദ് അവദ്ദമാഗ്രേഷു ചതുർഷു പ്രതിബന്ധുഷു
 മധ്യേ നിപതിതോ രാജാ ലോകപാലോപമേഷു ച
 14 ചതുർഷു ഹൃതകൽപേഷു രാജസിംഹമഹാഗ്നിഷു
 പപാത മധ്യേ രാജർഷിർ യയാതിഃ പുണ്യസങ്ക്ഷയേ
 15 തം ആഹുഃ പാർഥിവാഃ സർവേ പ്രതിമാനം ഇവ ശ്രിയഃ
 കോ ഭവാൻ കസ്യ വാ ബന്ധുർ ദേശസ്യ നഗരസ്യ വാ

16 യക്ഷോ വാപ്യ് അഥ വാ ദേവോ ഗന്ധർവോ രാക്ഷസോ fപി വാ
 ന ഹി മാനുഷരൂപോ fസി കോ വാർഥഃ കാക്ഷിതസ് ത്വയാ
 17 യയാതിർ അസ്മി രാജർഷിഃ ക്ഷിണപുണ്യശ് ച്യുതോ ദിവഃ
 പതേയം സത്വ് ഇതി ധ്യായൻ ഭവന്യു പതിതസ് തതഃ
 18 സത്യം ഏതദ് ഭവതു തേ കാക്ഷിതം പുരുഷർഷഭ
 സർവേഷാം നഃ കൃതുഹലം ധർമ്മശ് ച പ്രതിഗൃഹ്യതാം
 19 നാഹം പ്രതിഗൃഹ ധനോ ബ്രാഹ്മണഃ ക്ഷത്രിയോ ഹ്യ് അഹം
 ന ച മേ പ്രവണാ ബുദ്ധിഃ പരപുണ്യവിനാശനേ
 20 ഏതസ്മിന് ഏവ കാലേ തു മൃഗചര്യോ ക്രമാഗതാം
 മാധവീം പ്രേക്ഷ്യ രാജാനസ് തേ fഭിവാദ്യേദം അബ്രുവൻ
 21 കിം ആഗമനക്രത്യം തേ കിം കർവഃ ശാസനം തവ
 ആജ്ഞാപ്യാ ഹി വയം സർവേ തവ പുത്രാസ് തപോധനേ
 22 തേഷാം തദ് ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ മാധവി പരയാ മുദാ
 പിതരം സമുപാഗച്ഛദ് യയാതിം സാ വവന്ദ ച
 23 ദൃഷ്ട്വാ മുർധ്നാ നതാൻ പുത്രാസ് താപസീ വാക്യം അബ്രുവീത്
 ദൗഹിത്രാസ് തവ രാജേന്ദ്ര മമ പുത്രാ ന തേ പരാഃ
 ഇമേ ത്വാം താരയിഷ്യന്തി ദിഷ്ടും ഏതത് പുരാതനം
 24 അഹം തേ ദുഹിതാ രാജൻ മാധവി മൃഗചാരിണി
 മയാപ്യ് ഉപചിതോ ധർമ്മസ് തതോ fർധം പ്രതിഗൃഹ്യതാം
 25 യസ്മാദ് രാജൻ നരാഃ സർവേ അപത്യഫലഭാഗിനഃ
 തസ്മാദ് ഇച്ഛന്തി ദൗഹിത്രാൻ യഥാ ത്വം വസുധാധിപ
 26 തതസ് തേ പാർഥിവാഃ സർവേ ശിരസാ ജനനീം തദാ
 അഭിവാദ്യ നമസ്തുത്യ മാതാമഹം അഥാബ്രുവൻ
 27 ഉച്ചൈർ അനുപമൈഃ സ്തിഗ്ധൈഃ സ്വരൈർ ആപൃയ മേദിനീം
 മാതാമഹം നൃപതയസ് താരയന്തോ ദിവശ് ച്യുതം
 28 അഥ തസ്മാദ് ഉപഗതോ ഗാലവോ fപ്യ് ആഹ പാർഥിവം
 തപസോ മേ fഷ്ടു ഭാഗേന സ്വർഗം ആരോഹതാം ഭവാൻ

അധ്യായം 120

1 [ൻ]

പ്രത്യഭിജ്ഞാത മാത്രോ ഫഥ സദ്ഭിസ് തൈർ നരപംഗവഃ
യയാതിർ ദിവ്യസംസ്ഥാനോ ബഭ്രുവ വിഗതജ്വരഃ

2 ദിവ്യമാല്യാംബരധരോ ദിവ്യാഭരണഭ്രൂഷിതഃ

ദിവ്യഗന്ധഗുണോപേതോ ന പൃഥ്വിം അസൃശത് തദാ

3 തതോ വസു മനഃ പൂർവം ഉച്ചൈർ ഉച്ചാരയൻ വചഃ

ഖ്യാതോ ദാനപതിർ ലോകേ വ്യാജഹാര നൃപം തദാ

4 പ്രാപ്തവാൻ അസ്മി യൽ ലോകേ സർവവർണേഷ് അഗർഹയാ

തദ് അപ്യ് അഥ ച ദാസ്യാമി തേന സംയുജ്യതാം ഭവാനർ

5 യത് ഫലം ദാനശീലസ്യ ക്ഷമാ ശീലസ്യ യത് ഫലം

യച് ച മേ ഫലം ആധാനേ തേന സംയുജ്യതാം ഭവാനർ

6 തതഃ പ്രതർദനോ ഫപ്യ് ആഹ വാക്യം ക്ഷത്രിയ പുംഗവഃ

യഥാ ധർമ്മതീർ നിത്യം നിത്യം യുദ്ധപരായണഃ

7 പ്രാപ്തവാൻ അസ്മി യൽ ലോകേ ക്ഷത്ത്രധർമ്മോദ്ഭവം യഃ

വീര ശബ്ദഫലം ചൈവ തേന സംയുജ്യതാം ഭവാനർ

8 ശിബിരൗശീനരോ ധീമാൻ ഉവാച മധുരാം ഗിരം

യഥാ ബാലേഷു നാരീഷു വൈഹാര്യേഷു തഥൈവ ച

9 സംഗരേഷു നിപാതേഷു തഥാപദ് വ്യസനേഷു ച

അനൃതം നോക്തപൂർവം മേ തേന സത്യേന ഖം വ്രജ

10 യഥാപ്രാണാംശ് ച രാജ്യം ച രാജൻ കർമ്മ സുഖാനി ച

ത്യജേയം ന പുനഃ സത്യം തേന സത്യേന ഖം വ്രജ

11 യഥാസത്യേന മേ ധർമ്മോ യഥാസത്യേന പാവകഃ

പ്രീതഃ ശക്രശ് ച സത്യേന തേന സത്യേന ഖം വ്രജ

12 അഷ്ടകസ് ത് അഥ രാജർഷിഃ കൗശികോ മാധവീ സുതഃ

അനേകശതയജ്യാനം വചനം പ്രാഹ ധർമ്മവിത്

13 ശതശഃ പുണ്യരീകാ മേ ഗോസവാശ് ച ചിതാഃ പ്രഭോ

ക്രതവോ വാജപേയാശ് ച തേഷാം ഫലം അവാപ്തഹി

14 ന മേ രത്നാനി ന ധനം ന തഥാന്യേ പരിച്ഛദാഃ

ക്രതുഷ് അനപയുക്താനി തേന സത്യേന ഖം വ്രജ

15 യഥാ യഥാ ഹി ജൽപന്തി ദൗഹിത്രാസ് തം നരാധിപം

തഥാ തഥാ വസുമതീം ത്യക്ത്വാ രാജാ ദിവം യയൗ

16 ഏവം സർവേ സമസ്താസ് തേ രാജാനഃ സുകൃതൈസ് തദാ

യയാതിം സ്വർഗതോ ഭൃഷ്ടം താരയാം ആസൂർ അഞ്ജസാ
 17 ദൗഹിത്രാഃ സ്വേന ധർമ്മേണ യജ്ഞദാനക്രതേന വൈ
 ചതുർഷു രാജവംശേഷു സംഭ്രതാഃ കലവർധനാഃ
 മാതാമഹം മഹാപ്രാജ്ഞം ദിവം ആരോപയന്തി തേ
 18 രാജധർമ്മണോപേതാഃ സർവധർമ്മണാനൃപിതാഃ
 ദൗഹിത്രാസ് തേ വയം രാജൻ ദിവം ആരോഹ പാർഥിവഃ

അധ്യായം 121

1 [ൻ]

സദ്ഭിർ ആരോപിതഃ സ്വർഗം പാർഥിവൈർ ഭൂരിദക്ഷിണൈഃ
അഭ്യന്തജായായ ദൗഹിത്രാൻ യയാതിർ ദിവം ആസ്ഥിതഃ

2 അഭിവൃഷ്ട്യം ച വർഷേണ നാനാപുഷ്പസുഗന്ധിനാ
പരിഷ്ഠതത് ച പുണ്യേന വായുനാ പുണ്യസുഗന്ധിനാ

3 അചലം സ്ഥാനം ആരഹ്യ ദൗഹിത്ര ഫലനിർജിതം
കർമ്മഭിഃ സ്വൈർ ഉപചിതോ ജജ്വാല പരയാ ശ്രീയാ

4 ഉപഗീതോപന്തുത്തത് ച ഗന്ധർവാസ്തപസാം ഗണൈഃ
പ്രീത്യാ പ്രതിഗൃഹീതത് ച സ്വർഗേ ദുന്ദിനിസ്വന്തൈഃ

5 അഭിഷ്ട്യതത് ച വിവിധൈർ ദേവരാജർഷിചാരണൈഃ
അർചിതത് ചോത്തമാർഘേണ ദൈവമൈർ അഭിനന്ദിതഃ

6 പ്രാപ്തഃ സ്വർഗഫലം ചൈവ തം ഉവാച പിതാമഹഃ
നിർവൃതം ശാന്തമനസം വചോഭിസ് തർപയന് ഇവ

7 ചതുഷ് പാദസ് ത്വയാ ധർമം ചിതോ ലോക്യേന കർമ്മണാ
അക്ഷയസ് തവ ലോകോ ിയം കീർതിസ് ചൈവാക്ഷയാ ദിവി
പുനസ് തവാദ്യ രാജർഷേ സുകൃതേനേഹ കർമ്മണാ

8 ആവൃതം തമസാ ചേതഃ സർവേഷാം സ്വർഗവാസിനാം
യേന ത്വാം നാഭിജാനന്തി തതോ ിജ്ഞാത്വാസി പാതിതഃ

9 പ്രീത്യൈവ ചാസി ദൗഹിത്രൈസ് താരിതസ് ത്വം ഇഹാഗതഃ
സ്ഥാനം ച പ്രതിപന്നോ ിസി കർമ്മണാ സ്വേന നിർജിതം

അചലം ശാശ്വതം പുണ്യം ഉത്തമം ശ്രുവം അവ്യയം

10 ഭഗവൻ സംശയോ മേ ിസ്തി കസ് ചിത് തം ചേരത്തും അർഹസി
ന ഹ്യ അന്യം അഹം അർഹാമി പ്രഷ്ടം ലോകപിതാമഹ

11 ബഹുവർഷസഹസ്രാന്തം പ്രജാപാലനവർധിതം
അനേകക്രതുദാനൗഘൈർ അർജിതം മേ മഹത് ഫലം

12 കഥം തദ് അൽപകാലേന ക്ഷീണം യേനാസ്തി പാതിതഃ
ഭഗവൻ വേത്ഥ ലോകാംഗ് ച ശാശ്വതാൻ മമ നിർജിതാൻ

13 ബഹുവർഷസഹസ്രാന്തം പ്രജാപാലനവർധിതം
അനേകക്രതുദാനൗഘൈർ യത് ത്വയോപാർജിതം ഫലം

14 തദ് അനേനൈവ ദോഷേണ ക്ഷീണം യേനാസി പാതിതഃ
അഭിമാനേന രാജേന്ദ്ര ധിക്രതഃ സ്വർഗവാസിഭിഃ

15 നായം മാനേന രാജർഷേ ന ബലേന ന ഹിംസയാ

ന ശാഘ്യേന ന മായാഭിർ ലോകോ ഭവതി ശാശ്വതഃ
 16 നാവമാന്യാസ് ത്വയാ രാജൻ അവരോക്തൃഷ്ടമധ്യമാഃ
 ന ഹി മാനപ്രദഗ്ധാനാം കശ് ചിദ് അസ്തി സമഃ ക്വ ചിത്
 17 പതനാരോഹണം ഇദം കഥയിഷ്യന്തി യേ നരാഃ
 വിഷമാണ്യ് അപി തേ പ്രാപ്താസ് തരിഷ്യന്തി ന സംശയഃ
 18 ഏഷ ദോഷോ fഭിമാനേന പുരാ പ്രാപ്തോ യയാതിനാ
 നിർബന്ധതശ് ചാതിമാത്രം ഗാലവേന മഹീപതേ
 19 ശ്രോതവ്യം ഹിതകാമാനാം സുഹൃദാം ഭൃതിം ഇച്ഛതാം
 ന കർതവ്യോ ഹി നിർബന്ധോ നിർബന്ധോ ഹി ക്ഷയോദയഃ
 20 തസ്മാത് ത്വം അപി ഗാന്ധാരേ മാനം ശ്രോധം ച വർജയ
 സന്ധത്വ പാണ്ഡവൈർ വീര സംരംഭം ത്യജ പാർഥിവ
 21 ദദാതി യത് പാർഥിവ യത് കരോതി; യദ് വാ തപസ് തപ്യതി യജ്
 ജ്ഞോതി
 ന തസ്യ നാശോ fസ്തി ന ചാപകർഷോ; നാന്യസ് തദ് അശ്ലാതി സ ഏവ
 കർതാ
 22 ഇദം മഹാഖ്യാനം അനുത്തമം മതം; ബഹുശ്രുതാനാം ഗതരോഷരാഗിണാം
 സമീക്ഷ്യ ലോകേ ബഹുധാ പ്രധാവിതാ; ത്രിവർഗദൃഷ്ടിഃ പൃഥിവീം ഉപാശ്ലതേ

അധ്യായം 122

1 [ധ്ര]

ഭഗവന് ഏവം ഏവൈതദ് യഥാ വദസി നാരദ
ഇച്ഛാമി ചാഹം അപ്യ ഏവം ന ത് ഇശോ ഭഗവന് അഹം
2 ഏവം ഉക്ത്വാ തതഃ കൃഷ്ണം അഭ്യഭാഷത ഭാരത
സ്വർഗ്യം ലോക്യം ച മാം ആത്മ ധർമ്യം ന്യായും ച കേശവ
3 ന ത് അഹം സ്വവശസ് താത ക്രിയമാണം ന മേ പ്രിയം
അംഗദുര്യോധനം കൃഷ്ണ മന്ദം ശാസ്താതിഗം മമ
4 അനനേതും മഹാബാഹോ യതസ്വ പുരുഷോത്തമ
സുഹൃത് കാര്യം തു സുമഹത് കൃതം തേ സ്യുജ് ജനാർദന
5 തതോ ിദ്യാവൃത്യ വാർഷ്ണേയോ ദുര്യോധനം അമർഷണം
അബ്രവീൻ മധുരാം വാചം സർവധർമാർഥതത്ത്വവിത്
6 ദുര്യോധന നിബോധേദം മദ്വാക്യം കരുസത്തമ
സമർഥം തേ വിശേഷേണ സാനബന്ധസ്യ ഭാരത
7 മഹാപ്രാജ്ഞ കലേ ജാതഃ സാധ്യ ഏതത് കർതും അർഹസി
ശ്രുതവൃത്തോപസമ്പന്നഃ സർവൈഃ സമുദിതോ ഗുണൈഃ
8 ദൗഷ്ടലേയാ ദുരാത്മാനോ നൃഷംശാ നിരപത്രപാഃ
ത ഏതദ് ഇൗദൃഗം കര്യർ യഥാ ത്വം താത മന്യസേ
9 ധർമാർഥയുക്താ ലോകേ ിസ്തീൻ പ്രവൃത്തിർ ലക്ഷ്യതേ സതാം
അസതാം വിപരീതാ തു ലക്ഷ്യതേ ഭരതർഷഭ
10 വിപരീതാ ത് ഇയം വൃത്തിർ അസക്തൽ ലക്ഷ്യതേ ത്വയി
അധർമശ് ചാനബന്ധോ ിത്ര ലോരഃ പ്രാണഹരോ മഹാൻ
11 അനേകശസ് ത്വന്നിമിത്തം അയശസ്യം ച ഭാരത
തം അനർഥം പരിഹരന് ആത്മശ്രേയഃ കരിഷ്യസി
12 ദ്രാതൃണാം അഥ ഭൃത്യാനാം മിത്രാണാം ച പരന്തപ
അധർമ്യാദ് അയശസ്യച് ച കർമ്മണസ് ത്വം പ്രമോക്ഷ്യസേ
13 പ്രാജ്ഞൈഃ ശൂരൈർ മഹോത്സാഹൈർ ആത്മവദ്ഭിർ ബഹുശ്രുതൈഃ
സന്ധത്വ പുരുഷവ്യാഘ്രേ പാണ്ഡവൈർ ഭരതർഷഭ
14 തദ് ധിതം ച പ്രിയം ചൈവ ധൃതരാഷ്ട്രസ്യ ധീമതഃ
പിതാമഹസ്യ ദ്രോണസ്യ വിദുരസ്യ മഹാമതേഃ
15 കൃപസ്യ സോമദത്തസ്യ ബാഹ്ലീകസ്യ ച ധീമതഃ
അശ്വത്ഥാമ്നോ വികർണസ്യ സഞ്ജയസ്യ വിശാം പതേ
16 ജ്ഞാതീനാം ചൈവ ഭൂയിഷ്ഠം മിത്രാണാം ച പരന്തപ

ശമേ ശരീമ ഭവേത് താത സർവസ്യ ജഗതസ് തഥാ
17 ഹ്രീമാൻ അസി കലേ ജാതഃ ശ്രുതവാൻ അനുശംസവാൻ
തിഷ്യ താത പിതൃഃ ശാസ്ത്രേ മാതുശ് ച ഭരതർഷഭ
18 ഏതച് ശ്രേയോ ഹി മന്യന്തേ പിതാ യച് ഛാസ്തി ഭാരത
ഉത്തമാപദ് ഗതഃ സർവഃ പിതൃഃ സ്മരതി ശാസനം
19 രോചതേ തേ പിതൃസ് താത പാണ്ഡവൈഃ സഹ സംഗമഃ
സാമാത്യസ്യ കരുശ്രേഷ്ഠ തത് തുഭ്യം താത രോചതാം
20 ശ്രുത്വാ യഃ സുഹൃദാം ശാസ്ത്രം മർത്യോ ന പ്രതിപദ്യതേ
വിപാകാന്തേ ദഹത്യ് ഏനം കീം പാകം ഇവ ഭക്ഷിതം
21 യസ് തു നിഃശ്രേയസം വാക്യം മോഹാൻ ന പ്രതിപദ്യതേ
സ ദീർഘസൂത്രോ ഹിനാർഥഃ പശ്യാത് താപേന യുജ്യതേ
22 യസ് തു നിഃശ്രേയസം ശ്രുത്വാ പ്രാപ്തം ഏവാഭിപദ്യതേ
ആത്മനോ മതം ഉത്സൃജ്യ സ ലോകേ സുഖം ഏധതേ
23 യോ ദീർഘകാമസ്യ വചനം പ്രാതികൂല്യാൻ ന മുഷ്യതേ
ശ്രുണോതി പ്രതികൂലാനി ദിഷ്യാതാം വശം ഏതി സഃ
24 സതാം മതം അതിക്രമ്യ യോ ദീസതാം വർത്തതേ മതേ
ശോചന്തേ വ്യസന്തേ തസ്യ സുഹൃദോ നചിരാദ് ഇവ
25 മുഖ്യാൻ അമാത്യാൻ ഉത്സൃജ്യ യോ നിഹിനാൻ നിഷേവതേ
സ ഘോരാം ആപദം പ്രാപ്യ നോത്താരം അധിഗച്ഛതി
26 യോ ദീസത് സേവീ വൃഥാചാരോ ന ശ്രോതാ സുഹൃദാം സദാ
പരാൻ വൃണീതേ സ്വാൻ ദ്വേഷ്ടി തം ഗൗഃ ശപതി ഭാരത
27 സ ത്വം വിദ്വദ്യ തൈർ വിരൈർ അന്യേഭ്യസ് ത്രാണം ഇച്ഛസി
അഗ്നിഷ്ടേഭ്യോ ദീസമർഥേഭ്യോ മുഢേഭ്യോ ഭരതർഷഭ
28 കോ ഹി ശക്രം സമാഞ്ച് ജ്ഞാതീൻ അതിക്രമ്യ മഹാരഥാൻ
അന്യേഭ്യസ് ത്രാണം ആശംസേത് ത്വദന്യോ ഭൂവി മാനവഃ
29 ജന്മപ്രഭൃതി കൗന്തേയാ നിത്യം വിനികൃതാസ് ത്വയാ
ന ച തേ ജാതു കപ്യന്തി ധർമ്മാത്മാനോ ഹി പാണ്ഡവഃ
30 മിഥ്യാ പ്രചരിതാസ് താത ജന്മപ്രഭൃതി പാണ്ഡവഃ
ത്വയി സമൃങ് മഹാബാഹോ പ്രതിപന്നാ യശസിനഃ
31 ത്വയാപി പ്രതിപത്തവ്യം തഥൈവ ഭരതർഷഭ
സ്പേഷ്യ ബന്ധുഷ്യ മുഖ്യേഷ്യ മാ മന്യവശം അന്വഗഃ
32 ത്രിവർഗയുക്താ പ്രാജ്ഞാനാം ആരംഭാ ഭരതർഷഭ
ധർമ്മാർഥാവ് അനുരധ്യന്തേ ത്രിവർഗാസംഭവേ നരഃ

33 പൃഥക് തു വിനിവിഷ്യാനാം ധർമ്മം ധീരോ ഽനൃത്യതേ
 മധ്യമോ ഽർഥം കലിം ബാലഃ കാമം ഏവാന്യത്യതേ
 34 ഇന്ദ്രിയൈഃ പ്രസ്യതോ ലോഭാദ് ധർമ്മം വിപ്രജഹാതി യഃ
 കാമാർഥാവ് അനുപായേന ലിപ്തമാനോ വിനശ്യതി
 35 കാമാർഥൗ ലിപ്തമാനസ് തു ധർമ്മം ഏവാദിതശ് ചരേത്
 ന ഹി ധർമാദ് അപൈത്യ് അർഥഃ കാമോ വാപി കദാ ചന
 36 ഉപായം ധർമ്മം ഏവാഹുസ് ത്രിവർഗസ്യ വിശാം പതേ
 ലിപ്തമാനോ ഹി തേനാശു കക്ഷേ ഽഗ്നിർ ഇവ വർധതേ
 37 സ ത്വം താതാനുപായേന ലിപ്തസേ ഭരതർഷഭ
 ആധിരാജ്യം മഹദ് ദീപ്തം പ്രഥിതം സർവരാജസു
 38 ആത്മാനം തക്ഷതി ഹ്യ് ഏഷ വനം പരശൂനാ യഥാ
 യഃ സമ്യഗ് വർതമാനേഷു മിഥ്യാ രാജൻ പ്രവർതതേ
 39 ന തസ്യ ഹി മതിം ചിന്ത്യാദ് യസ്യ നേച്ഛേത് പരാഭവം
 അവിച്ഛിന്നസ്യ ധീരസ്യ കല്യാണേ ധീയതേ മതിഃ
 40 ത്യക്താത്മാനം ന ബാധേത ത്രിഷു ലോകേഷു ഭാരത
 അപ്യ് അന്യം പ്രാകൃതം കിം ചിത് കിം ഉ താൻ പാണ്ഡവർഷഭാൻ
 41 അമർഷവശം ആപനോ ന കിം ചിദ് ബുധ്യതേ നരഃ
 ചിദ്യതേ ഹ്യ് ആതതം സർവം പ്രമാണം പശ്യ ഭാരത
 42 ശ്രേയസ് തേ ദുർജനാത് താത പാണ്ഡവൈഃ സഹ സംഗമഃ
 തൈർ ഹി സമ്പ്രിയമാണസ് ത്വം സർവാൻ കാമാൻ അവാപ്സ്യസി
 43 പാണ്ഡവൈർ നിർജിതാം ഭൂമിം ഉജ്ജാനോ രാജസത്തമ
 പാണ്ഡവാൻ പൃഷ്ഠതഃ കൃത്വാ ത്രാണം ആശംസസേ ഽനൃഥ
 44 ദുഃശാസനേ ദുർവിഷഹേ കർണേ ചാപി സസൗഖലേ
 ഏതേഷ് ഹ് ഐശ്വര്യം ആധായ ഭൂതിം ഇച്ഛസി ഭാരത
 45 ന ചൈതേ തവ പര്യാപ്താ ജ്ഞാനേ ധർമാർധയോസ് തഥാ
 വിക്രമേ ചാപ്യ് അപര്യാപ്താഃ പാണ്ഡവാൻ പ്രതി ഭാരത
 46 ന ഹീമേ സർവരാജാനഃ പര്യാപ്താഃ സഹിതാസ് ത്വയാ
 ക്രുദ്ധസ്യ ഭീമസേനസ്യ പ്രേക്ഷിതും മുഖം ആഹവേ
 47 ഇദം സംനിഹിതം താത സമഗ്രം പാർഥിവം ബലം
 അയം ഭീഷ്മസ് തഥാ ദ്രോണഃ കർണശ് ചായം തഥാ കൃപഃ
 48 ഭൂരിശ്രവാഃ സൗമദത്തിർ അശ്വത്ഥാമാ ജയദ്രഥഃ
 അശക്താഃ സർവ ഏവൈതേ പ്രതിയോദ്ധും ധനഞ്ജയം
 49 അജേയോ ഹ്യ് അർജുനഃ ക്രുദ്ധഃ സർവൈർ അപി സുരാസുരൈഃ

മാനുഷൈർ അപി ഗന്ധർവൈർ മാ യുദ്ധേ ചേത ആധിമാഃ
 50 ദൃശ്യതാം വാ പുമാൻ കശ് ചിത് സമഗ്രേ പാർഥിവേ ബലേ
 യോ ഫർജ്ജനം സമരേ പ്രാപ്യ സ്വസ്തിമാൻ ആവ്രജേദ് ഗൃഹാൻ
 51 കിം തേ ജനക്ഷയേണേഹ കൃതേന ഭരതർഷഭ
 യസ്തിഞ്ജിതേ ജിതം തേ സ്യാത് പുമാൻ ഏകഃ സ ദൃശ്യതാം
 52 യഃ സ ദേവാൻ സഗന്ധർവാൻ സയക്ഷാസുരപനഗാൻ
 അജയത് ഖാണ്ഡവ പ്രസേമ കസ് തം യുധ്യേത മാനവഃ
 53 തഥാ വിരാടനഗരേ ശ്രൂയതേ മഹദ് അദ്ഭുതം
 ഏകസ്യ ച ബഹുനാം ച പര്യാപ്തം തന്നിദർശനം
 54 തം അജേയം അനാധൃഷ്ട്യം വിജേതും ജിഷ്ണും അച്യുതം
 ആശംസസീഹ സമരേ വീരം അർജ്ജുനം ഊർജ്ജിതം
 55 മദ്വിതീയം പുനഃ പാർഥം കഃ പ്രാർഥയിതും അർഹതി
 യുദ്ധേ പ്രതീപം ആയാന്തം അപി സാക്ഷാത് പുരന്ദരഃ
 56 ബാഹുദ്യോം ഉദ്ധരേദ് ഭൂമിം ദഹേത് ക്രുദ്ധ ഇമാഃ പ്രജാഃ
 പാതയേത് ത്രിദിവാദ് ദേവാൻ യോ ഫർജ്ജനം സമരേ ജയേത്
 57 പശ്യ പുത്രാംസ് തഥാ ഭ്രാതൃഞ്ജ്ഞാതീൻ സംബന്ധിനസ് തഥാ
 ത്വക്തൃതേ ന വിനശ്യേയൂർ ഏതേ ഭരതസത്തമ
 58 അസ്തു ശേഷം കൗരവാണാം മാ പരാഭൂദ് ഇദം കലം
 കലഘ്ന ഇതി നോച്യേഥാ നഷ്ടകീർത്തിർ നരാധിപ
 59 ത്യാം ഏവ സ്ഥാപയിഷ്യന്തി യൗവരാജ്യേ മഹാരഥാഃ
 മഹാരാജ്യേ ച പിതരം ധൃതരാഷ്ട്രം ജനേശ്വരം
 60 മാ താത ശ്രീയം ആയാന്തീം അവമംസഥാഃ സമുദ്യതാം
 അർധം പ്രദായ പാർഥേദ്യോ മഹതീം ശ്രീയം ആപ്സ്യസി
 61 പാണ്ഡവൈഃ സംശമം കൃത്യാ കൃത്യാ ച സുഹൃദാം വചഃ
 സന്വ്രീയമാണോ മിത്രൈശ് ച ചിരം ഭദ്രാണ്യ് അവാപ്സ്യസി

അധ്യായം 123

1 [വി]

തതഃ ശാന്തനവോ ഭീഷ്മോ ദുര്യോധനം അമർഷണം
കേശവസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ പ്രോവാച ഭരതർഷഭ
2 കൃഷ്ണേന വാക്യം ഉക്തോ ഽസി സുഹൃദാം ശമം ഇച്ഛതാ
അനുപശ്യസ്വ തത് താത മാ മന്യവശം അന്യഗാഃ
3 അക്രത്വാ വചനം താത കേശവസ്യ മഹാത്മനഃ
ശ്രേയോ ന ജാതു ന സുഖം ന കല്യാണം അവാപ്സ്യസി
4 ധർമ്യം അർഥം മഹാബാഹുർ ആഹ ത്വാം താത കേശവഃ
തം അർഥം അഭിപദ്യസ്വ മാ രാജൻ നീനശഃ പ്രജാഃ
5 ഇമാം ശ്രിയം പ്രജലിതാം ഭാരതീം സർവരാജസു
ജീവതോ ധൃതരാഷ്ട്രസ്യ ദൗരാത്ഥ്യാദ് ഭ്രംശയിഷ്യസി
6 ആത്മാനം ച സഹാമാത്യം സപുത്രപശുബ്ധാസധവം
സഹ മിത്രം അസദ് ബുദ്ധ്യാ ജീവിതാദ് ഭ്രംശയിഷ്യസി
7 അതിക്രാമൻ കേശവസ്യ തഥ്യം വചനം അർഥവത്
പിതൃശ് ച ഭരത ശ്രേഷ്ഠ വിദുരസ്യ ച ധീമതഃ
8 മാ കലഹേണാ ഽന്തപുരുഷോ ദുർമതിഃ കാപഥം ഗമഃ
പിതരം മാതരം ചൈവ വൃദ്ധൗ ശോകായ മാ ദദഃ
9 അഥ ദ്രോണോ ഽബ്രുവീത് തത്ര ദുര്യോധനം ഇദം വചഃ
അമർഷവശം ആപന്നോ നിഃശ്വസന്തം പുനഃ പുനഃ
10 ധർമാർഥയുക്തം വചനം ആഹ ത്വാം താത കേശവഃ
തഥാ ഭീഷ്മഃ ശാന്തനവസ് തജ് ജ്ജഷസ്വ നരാധിപ
11 പ്രാജ്ഞൗ മേധാവിനൗ ദാന്താവ് അർഥകാമൗ ബഹുശ്രുതൗ
ആഹതുസ് ത്വാം ഹിതം വാക്യം തദ് ആദത്യ പരന്തപ
12 അന്തതിഷ്ഠ മഹാപ്രാജ്ഞ കൃഷ്ണ ഭീഷ്മൗ യദ് ഊചതുഃ
മാ വചോ ലഘു ബുദ്ധീനാം സമാസഥാസ് ത്വാം പരന്തപ
13 യേ ത്വാം പ്രോത്സാഹയന്ത്യ് ഏതേ നൈതേ കൃത്യായ കർഹി ചിത്
വൈരം പരേഷാം ഗ്രീവായാം പ്രതിമോക്ഷ്യന്തി സംയുഗേ
14 മാ കുരൂൺ ജീഘ്രനഃ സർവാൻ പുത്രാൻ ഭ്രാതൃംസ് തഥൈവ ച
വാസുദേവർജുനൗ യത്ര വിധ്യ് അജേയം ബലം ഹി തത്
15 ഏതച് ചൈവ മതം സത്യം സുഹൃദോഃ കൃഷ്ണ ഭീഷ്മയോഃ
യദി നാദാസ്യസേ താത പശ്യാത് ത്സ്യസി ഭാരത
16 യഥോക്തം ജാമദഗ്ന്യേന ഭൂയാൻ ഏവ തതോ ഽർജുനഃ

കൃഷ്ണോ ഹി ദേവകീപുത്രോ ദേവൈർ അപി ദുരുത്സഹഃ
 17 കിം തേ സുഖപ്രിയേണേഹ പ്രോക്ഷേതന ഭരതർഷഭ
 ഏതത് തേ സർവം ആഖ്യാതം യഥേച്ഛസി തഥാ കരു
 ന ഹി ത്വം ഉത്സഹേ വജ്രം ഭൂയോ ഭരതസത്തമ
 18 തസ്മിൻ വാക്യാന്തരേ വാക്യം ക്ഷത്താപി വിദുരോ fബ്രവീത്
 ദുര്യോധനം അഭിപ്രേക്ഷ്യ ധാർതരാഷ്ട്രം അമർഷണം
 19 ദുര്യോധന ന ശോചാമി ത്വം അഹം ഭരതർഷഭ
 ഇമൗ തു വൃദ്ധൗ ശോചാമി ഗാന്ധാർവീം പിതരം ച തേ
 20 യാവ് അനാഥൗ ചരിഷ്യേതേ ത്വയാ നാഥേന ദുർഹൃദാ
 ഹതമിത്രൗ ഹതാമാത്യൗ ലുനപക്ഷാവ് ഇവ ദ്വിജൗ
 21 ഭിക്ഷുകൗ വിചരിഷ്യേതേ ശോചന്തൗ പൃഥിവീം ഇമാം
 കലൗല്ലം ഈദൃശം പാപം ജനയിത്യാ കപുരുഷം
 22 അഥ ദുര്യോധനം രാജാ യുതരാഷ്ട്രോ fഭ്യഭാഷത
 ആസീനം ഭ്രാതൃഭിഃ സാർധം രാജഭിഃ പരിവാരിതം
 23 ദുര്യോധന നിബോധേദം ശൗരിണോക്തം മഹാത്മനാ
 ആദന്വ ശിവം അത്യന്തം യോഗക്ഷേമവദ് അവ്യയം
 24 അനേന ഹി സഹായേന കൃഷ്ണേനാക്ലിഷ്ട കർമ്മണാ
 ഇഷ്ടാൻ സർവാൻ അഭിപ്രായാൻ പ്രാപ്ത്യാമഃ സർവരാജസു
 25 സുസംഹിതഃ കേശവേന ഗച്ഛ താത യുധിഷ്ഠിരം
 ചര സ്വസ്ത്യയനം കൃത്സ്നം ഭാരതാനാം അനാമയം
 26 വാസുദേവേന തീർഥേന താത ഗച്ഛസ്വ സംഗമം
 കാലപ്രാപ്തം ഇദം മന്യേ മാ ത്വം ദുര്യോധനാതിഗഃ
 27 ശമം ചേദ് യാചമാനം ത്വം പ്രത്യാഖ്യാസ്യസി കേശവം
 ത്വദർഥം അഭിജൽപന്തം ന തവാസ്ത്വ് അപരാഭവഃ

അധ്യായം 124

1 [വ]

ധൃതരാഷ്ട്രവചഃ ശ്രുത്വാ ഭീഷ്മദ്രോണൗ സമർഥ്യ തൗ
ദുര്യോധനം ഇദം വാക്യം ഊചതുഃ ശാസനാതിഗം
2 യാവത് കൃഷ്ണാവ് അസംനദ്ധൗ യാവത് തിഷ്ഠതി ഗാണധീവം
യാവദ് ധൗമ്യോ ന സേനാഗൗ ജുഹോയാതീഹ ദ്വിഷദ് ബലം
3 യാവൻ ന പ്രേക്ഷതേ ക്രമഃ സേനാം തവ യുധിഷ്ഠിരഃ
ഹ്രിനീഷേധോ മഹേഷ്വാസസ് താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
4 യാവൻ ന ദൃഷ്യതേ പാർഥഃ സ്വേഷ് അനികേഷ് അവസ്ഥിതഃ
ഭീമസേനോ മഹേഷ്വാസസ് താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
5 യാവൻ ന ചരതേ മാർഗാൻ പൃതനാം അഭിഹർഷയൻ
യാവൻ ന ശാതയത്യ് ആജൗ ശിരാംസി ഗതയോദ്നിനാം
6 ഗദയാ വീര ഘോതിന്യാ ഫലാനീവ വനസ്തതേഃ
കാലേന പരിപക്വാനി താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
7 നകലഃ സഹദേവശ് ച ധൃഷ്ടദ്യുസ് ച പാർഷതഃ
വിരാടശ് ച ശിഖണ്ഡീ ച ശൈശുപാലീശ് ച ദംശിതാഃ
8 യാവൻ ന പ്രവിശന്ത്യ് ഏതേ നക്രാ ഇവ മഹാർണവം
കൃതാസ്താഃ ക്ഷിപ്രം അസ്യന്തസ് താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
9 യാവൻ ന സുകുമാരേഷു ശരീരേഷു മഹീക്ഷിതാം
ഗാർഗൃപത്രാഃ പതന്ത്യ് ഉഗ്രാസ് താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
10 ചന്ദനാഗന്ധിഗ്ധേഷു ഹാരനിഷ്ഠധരേഷു ച
നോരഃസു യാവദ് യോധാനാം മഹേഷ്വാസൈർ മഹേഷവഃ
11 കൃതാസ്തേഃ ക്ഷിപ്രം അസ്യദ്ഭിർ ദൂരപാതിഭിർ ആയസാഃ
അഭിലക്ഷ്യർ നിപാത്യന്തേ താവച് ഛാമ്യതു വൈശസം
12 അഭിവാദയമാനം ത്യാം ശിരസാ രാജകുഞ്ജരഃ
പാണിദ്യാം പ്രതിഗൃഹ്ണാതു ധർമ്മരാജോ യുധിഷ്ഠിരഃ
13 ധ്വജാങ്കുശ പതാകാങ്കം ദക്ഷിണം തേ സുദക്ഷിണഃ
സ്തന്ധേ നിക്ഷിപതാം ബാഹുഃ ശാന്തയേ ഭരതർഷഭ
14 രത്നാഷധി സമേതേന രത്നാംഗുലി തലേന ച
ഉപവിഷ്യസ്യ പൃഷ്ഠം തേ പാണിനാ പരിമാർജതു
15 ശാലസ്തന്ധോ മഹാബാഹുസ് ത്യാം സ്വജാനോ വൃകോദരഃ
സാസ്താഭിവാദതാം ചാപി ശാന്തയേ ഭരതർഷഭ
16 അർജുനേന യമാദ്യാം ച ത്രിഭിസ് തൈർ അഭിവാദിതഃ

മൂർധ്നി താൻ സമുപാഘ്രായ പ്രേമ്ണാഭിവദ പാർഥിവ
17 ദൃഷ്ട്യാ ത്യാം പാണ്ഡവൈർ വീരൈർ ഭ്രാതൃഭിഃ സഹ സംഗതം
യാവദ് ആനന്ദജാശ്രൂണി പ്രമുഞ്ചന്തു നരാധിപാഃ
18 ഘൃഷ്യതാം രാജധാനീഷു സർവസമ്പൻ മഹീക്ഷിതാം
പൃഥിവീ ഭ്രാതൃഭാവേന ഭൃത്യതാം വിജ്യരോ ഭവ

അധ്യായം 125

1 [വി]

ശ്രുത്യാ ദുര്യോധനോ വാക്യം അപ്രിയം കരുസംസദി
 പ്രത്യവാച മഹാബാഹുഃ വാസുദേവം യശസ്വിനം
 2 പ്രസമീക്ഷ്യ ഭവാൻ ഏതദ് വജ്രം അർഹതി കേശവ
 മാം ഏവ ഹി വിശേഷേണ വിഭാഷ്യ പരിഗർഹസേ
 3 ഭക്തിവാദേന പാർഥനാം അകസ്സാൻ മധുസൂദന
 ഭവാൻ ഗർഹയതേ നിത്യം കിം സമീക്ഷ്യ ബലാബലം
 4 ഭവാൻ ക്ഷന്താ ച രാജാ ച ആചാര്യോ വാ പിതാമഹഃ
 മാം ഏവ പരിഗർഹന്തേ നാന്യം കം ചന പാർഥിവം
 5 ന ചാഹം ലക്ഷയേ കം ചിദ് വ്യഭിചാരം ഇഹാത്മനഃ
 അഥ സർവേ ഭവന്തോ മാം വിദ്വിഷന്തി സരാജകാഃ
 6 ന ചാഹം കം ചിദ് അത്യർഥം അപരാധം അനിമമ
 വിചിന്തയൻ പ്രപശ്യാമി സുസൂക്ഷ്മം അപി കേശവ
 7 പ്രിയാഭ്യുപഗതേ ദൃതേ പാണ്ഡവാ മധുസൂദന
 ജിതാഃ ശകുനിനാ രാജ്യം തത്ര കിം മമ ദുഷ്ടതം
 8 യത് പുനർ ഭ്രവിണം കിം ചിത് തത്രാജീയന്ത പാണ്ഡവാഃ
 തേഭ്യ ഏവാഭ്യനുജ്ഞാതം തത് തദാ മധുസൂദന
 9 അപരാധോ ന ചാസ്സാകം യത് തേ ഹ്യ് അക്ഷപരാജിതാഃ
 അജേയാ ജയതാം ശ്രേഷ്ഠ പാർഥാഃ പ്രവ്രാജിതാ വനം
 10 കേന ചാപ്യ് അപവാദേന വിരധ്യന്തേ ിരിഭിഃ സഹ
 അശക്താഃ പാണ്ഡവാഃ കൃഷ്ണ പ്രഹൃഷ്ടാഃ പ്രത്യമിത്രവത്
 11 കിം അസ്സാഭിഃ കൃതം തേഷാം കസ്മിൻ വാ പുനർ ആഗസി
 ധാർതരാഷ്ട്രാഞ്ച് ജീഘാസന്തി പാണ്ഡവാഃ സൃജ്ജയൈഃ സഹ
 12 ന ചാപി വയം ഉഗ്രേണ കർമ്മണാ വചനേന വാ
 വിത്രസ്താഃ പ്രണമാമേഹ ഭയാദ് അപി ശതക്രതോഃ
 13 ന ച തം കൃഷ്ണ പശ്യാമി ക്ഷത്രധർമ്മം അനുഷ്ഠിതം
 ഉത്സഹേത യുധാ ജേതും യോ നഃ ശത്രുനിബർഹണ
 14 ന ഹി ഭീഷ്മ കൃപ ദ്രോണാഃ സഗണാ മധുസൂദന
 ദേവൈർ അപി യുധാ ജേതും ശക്യാഃ കിം ഉത പാണ്ഡവൈഃ
 15 സ്വധർമ്മം അനുതിഷ്ഠന്തോ യദി മാധവ സംയുഗേ
 ശന്യേണ നിധനം കാലേ പ്രാപ്ത്യാമഃ സ്വർഗം ഏവ തത്
 16 മുഖ്യം ചൈവൈഷ നോ ധർമ്മഃ ക്ഷത്രിയാണാം ജനാർദന

യച് ഛരയിമഹി സംഗ്രാമേ ശരതൽപഗതാ വയം
 17 തേ വയം വീരശയനം പ്രാപ്ത്യാമോ യദി സംയുഗേ
 അപ്രണമൈവ ശത്രുണാം ന നസ് തപ്സ്യതി മാധവ
 18 കശ് ച ജാതു കലേ ജാതഃ ക്ഷത്രധർമ്മേണ വർതയൻ
 ഭയാദ് വൃത്തിം സമീക്ഷൈവം പ്രണമേദ് ഇഹ കസ്യ ചിത്
 19 ഉദ്യച്ഛേദ് ഏവ ന നമേദ് ഉദ്യമോ ഹ്യ് ഏവ പൗരൂഷം
 അപ്യ് അപർവണി ഭജ്യേത ന നമേദ് ഇഹ കസ്യ ചിത്
 20 ഇതി മാതംഗവചനം പരീപ്ലന്തി ഹിതേപ്ലവഃ
 ധർമായ ചൈവ പ്രണമേദ് ബ്രാഹ്മണേഭ്യശ് ച മദ്വിധഃ
 21 അചിന്തയൻ കം ചിദ് അന്യം യാവജ് ജീവം തഥാചരേത്
 ഏഷ ധർമഃ ക്ഷത്രിയാണാം മതം ഏതച് ച മേ സദാ
 22 രാജ്യാംശശ് ചാഭ്യന്തജ്ഞാതോ യോ മേ പിത്രാ പുരാഭവത്
 ന സ ലഭ്യഃ പുനർജാതു മയി ജീവതി കേശവ
 23 യാവച് ച രാജാ ധ്രിയതേ ധൃതരാഷ്ട്രോ ജനാർദന
 ന്യസ്തശസ്താ വയം തേ വാപ്യ് ഉപജീവാം മാധവ
 24 യദ്യ് അദേയം പുരാ ദത്തം രാജ്യം പരവതോ മമ
 അജ്ഞാനാദ് വാ ഭയാദ് വാപി മയി ബാലേ ജനാർദന
 25 ന തദ് അദ്യ പുനർ ലഭ്യം പാണ്ഡവൈ വൃഷ്ണിനദന
 ധ്രിയമാണേ മഹാബാഹോ മയി സമ്പ്രതി കേശവ
 26 യാവദ് ധി സുചയാസ് തീക്ഷ്ണായാ വിദ്യേദ് അഗ്രേണ മാധവ
 താവദ് അപ്യ് അപരിത്യാജ്യം ഭൂമേർ നഃ പാണ്ഡവാൻ പ്രതി

പ്രസാധകർ

അല്ലിളക്തം

